



VAKKA-SUOMEN  
**VESI**

# Vuosikertomus 2022

Puhtaampaa ympäristöä rakentamassa

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2.3.2023

## Sisällysluettelo

I Toimintakertomus.....	1
1. Liikelaitoksen johtajan katsaus .....	1
1.1. Toiminta ja tunnusluvut.....	3
Toiminta ja tunnusluvut.....	3
1.2 Toiminnallisten tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen .....	4
Tavoitteet ja suoritteet.....	4
Tavoitteet.....	4
1. Varautuminen ja riskienhallinta .....	4
2. Varautuminen ja riskienhallinta .....	4
3. Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa .....	4
4. Jätevesien määrän ja laadun hallinta .....	5
Suoritteet.....	6
Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa ja puhdistustulokset.....	7
Jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimukset .....	7
1.2.2 Häpönniemen jätevedenpuhdistamolla saavutetut puhdistustulokset.....	8
2. Hallinto ja organisaatio.....	17
2.1 Hallinto ja organisaatio 2022 .....	17
2.2 Johtokunta .....	17
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2022.....	18
2.3. Henkilöstö.....	18
3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät.....	19
3.2. Kuntatalous vuosina 2021–2022.....	19
4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous.....	21
4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus .....	21
4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2022.....	24
5. Palkat ja henkilöstö.....	25
6. Käyttötalousmenot.....	26
7. Investointimenot.....	27
8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2022 .....	27
9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus .....	28
9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	28
9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	29

9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset .....	30
11. Kokonaismenot ja -tulot 2022 .....	34
12. Tilikauden tuloksen käsittely .....	34
II Toteutumisvertailu.....	35
1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen .....	35
1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	35
1.2 Talouden toteutuminen.....	36
2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	37
3. Investointien toteutuminen.....	38
4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen.....	39
5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	40
5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus.....	40
5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset.....	41
III Tilinpäätöslaskelmat.....	42
1. Tuloslaskelma.....	42
2. Rahoituslaskelma.....	43
3. Tase.....	44
IV Tilinpäätöksen liitetiedot.....	45
1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot .....	45
2. Tuloslaskelman liitetiedot.....	46
2.1 Tuloslaskelman liitetiedot.....	46
3. Tasetta koskevat liitetieto .....	47
3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot .....	47
3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	48
3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma.....	48
3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot .....	49
V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista .....	50
VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä.....	51

## I Toimintakertomus

### 1. Liikelaitoksen johtajan katsaus



---

**Yhteiskunta ei ole milloinkaan voinut elää ilman vettä ja ihmisen toiminnasta on aina aiheutunut jätevesiä.**

---

Jätevesien kerääminen ja sen puhdistus on ympäristöteko vailla vertaa. Käytetty talousvesi kerätään teollisuudesta ja kotitalouksilta viemäriverkostoon ja johdetaan jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Jätevedenpuhdistusprosessia valvotaan jatkuvasti ja puhdistustulos pidetään ensiluokkaisena. Käsitellyt jätevedet lasketaan puhdistuksen jälkeen purkuvesistöön. Vakka-Suomessa jätevedet puhdistetaan Hápönniemen puhdistamolla, joka on nykyisin yksi koko valtakunnan parhaista puhdistamoista puhdistustuloksilla mitaten.

Vastuullinen jätevesistä huolehtiminen on olennainen osa niin vesihuollon kuin koko yhteiskunnankin toimintaa. Teollisuudesta tulevat jätevedet ovat toisinaan normaalista asumisjätevesistä poikkeavia. Poikkeavien jätevesien tai poikkeuksellisten suurten jätevesimäärien johtaminen viemäriverkostoon on aina luvanvaraista ja sitä ohjataan teollisuusjätevesisopimuksien avulla. Niissä sovitaan yhteisistä pelisäännöistä ja siten voidaan taata verkoston ja puhdistamon häiriötön toiminta. Näitä sopimuksia on nyt neuvoteltu Uudessakaupungissa useampia valmiiksi ja myös muissa alueen kunnissa neuvottelut ovat alkaneet.

Uudenkaupungin vesihuollossa on eletty kiireisiä ja mielenkiintoisia vuosia jo useampia peräkkäin. Hallintoa on selkeytetty aikaisemmasta erilaisten käytäntöjen ja sopimusten avulla. Asiakastytyväisyyttä on tutkittu kahden vuoden välein ja onnistuimme parantamaan tulostamme edelliseen tutkimukseen verrattuna ja edelleen olemme vertailulaitoksia paremmalla tasolla.

Asiakastytyväisyydelle mitataan mennyttä aikaa, mutta samalla pitää panostaa jo vahvasti tulevaisuuteen. Vakka-Suomen alueen vesihuollon alueellinen vesihuollon kehittämissuunnitelma on laadittu yhdessä ELY-keskuksen ja alueen muiden vesihuoltolaitosten kanssa ja kehityssuunnitelman aikajänne ulottuu pitkälle 2030-luvulle. Keskeisin asia suunnitelmassa on vesihuollon huolto- ja toimintavarmuuden parantaminen. Suunnitelmassa on esitetty uusia siirtoyhteyksiä niin talousvesi- kuin jätevesipuolellekin ja merkittävä linjaus on myös vesihuoltolaitosten yhteistyön syventäminen. Yhteistyö voi lopulta tarkoittaa myös Vakka-Suomen alueellista vesihuoltolaitosta, mutta joka tapauksessa yhteistyötä on parannettava vähintään erilaisin sopimuksin tai ope-  
rointimallien avulla.

Edellisten vuosien aikana toimintavarmuutta on jo parannettu erilaisten suunnitelmien ja viranomaisyhteistyön kautta. Vakka-Suomen Vedellä on laadittu mm. Sanitation Safety Plan, pelastussuunnitelma ja häiriötilannesuunnitelma on päivitetty, kemikaaliturvallisuutta on parannettu yhdessä TUKES:n kanssa ja myös kyberturvallisuuteen on kiinnitetty huomiota.

Loppuvuodesta 2021 Etelä-Suomen Aluehallintovirastosta tuli päätös Hápönniemen jätevedenpuhdistamon uudesta ympäristöluvasta. Lupa oli muuten haetun ja odotetun mukainen, mutta lupamääräyksissä oli edelleen maininta purkuputkesta. Vakka-Suomen Vesi jätti purkuputken siirtämisestä valituksen Vaasan hallinto-oikeuteen, mutta oikeuden päätöstä asiasta ei ole saatu vielä vuoden 2022 aikana. Päätöstä odottaessa on keskitytty puhdistusprosessin säätämiseen ja parantamiseen ja hoidettu ympäristöluvan muita ehtoja kuntoon.

Uutena asiana on aloitettu selvitystyö lämpövoimalaitoksesta yhteistyössä Vakka-Suomen Voiman kanssa. Selvityksessä käydään läpi tekniset ja taloudelliset edellytykset ja mahdollisuudet lämmön talteenotosta Hápönniemen puhdistamolta poistuvasta puhdistetusta jätevedestä. Lämpö pumpattaisiin kaukolämpöverkkoon. Selvitys valmistuu alkuvuodesta 2023 ja sen tulosten perusteella päätetään hankkeen jatkosta.

Jokaiselle vuodelle on aina asetettu myös toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Toiminnallisia tavoitteita ei saavutettu täysin. Poikkeamat olivat kuitenkin todella pieniä ja johtuivat poikkeuksellisista luonnon olosuhteista. Puhdistustulokset olivat muuten hyviä koko vuoden ajan, työturvallisuus oli hyvää ja taloudessa saavutettiin arvioitua parempi tulos. Liikelaitoksella on kuitenkin edelleen runsaasti velkaa ja pääomakustannukset sekä poistot ovat suuret. Hyvää puhdistustulosta voidaan ylläpitää ainoastaan hyvän taloudenpidon myötä. Siksi tulevaisuudessa on tärkeää saada pääomakustannuksia alemmas, jotta tulevat investoinnit voidaan toteuttaa ja edelleen omalta osaltamme auttaa Itämeren toipumaan.

Kim Westerholm  
Liikelaitoksen johtaja

## 1.1. Toiminta ja tunnusluvut

### Toiminta ja tunnusluvut

#### Toiminnan tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Liikevaihto, milj. €	2,0	2,4	2,3	2,0	2,0
Investoinnit, milj. €	4,5	2,3	0,15	0,4	0,2
Viemäriverkosto km	26	26	26	26	26
Käsitelty jätevesi 1000 m <sup>3</sup> /a	2 416	2 976	2 887	2 518	2 497
Jätevesimaksu €/m <sup>3</sup>	0,79	0,79	0,79	0,79	0,79
Vakinainen henkilöstö	3	3	3	3	3

Vakka-Suomen Vesi toimii liikelaitoksena, joka rahoittaa toimintansa ja investointinsa asiakkailta perittävillä maksuilla. Jätevedenpuhdistamon toimintaan ei käytetä verorahoja.

Vakka-Suomen Vesi on jäteveden tukkupuuhdistaja ja sillä on kaksi asiakasta, Uudenkaupungin Vesi ja Laitilan kaupunki. Puhdistuspalvelut tuotetaan Uudessakaupungissa Hämönniemen puhdistamolla. Puhdistuspalvelusta veloittava maksu perustuu laitoksen asiakkailta vastaanottamaan jätevesimäärään.

#### Toiminta-ajatus

*Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.*

*Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.*

Kaupunki on esittänyt linjaukset valtuustokauden 2021-2025 toiminnallisille ja taloudellisille tavoitteille. Tavoitteilla ohjataan toimintaa ympäristöystävällisempään ja taloudellisempaan suuntaan. Tavoitteet on asetettu siten, että Vakka-Suomen Veden on yhteistyössä asiakkaidensa Laitilan kaupungin vesihuollon ja Uudenkaupungin Veden oltava entistä tietoisempia alueen teollisuuden jätevesimääristä ja laadusta.

Teollisuuslaitosten kuormitus tulee olla tiedossa ja kuormituksen tulee olla säännösteltyä uudistettavien teollisuusjätevesisopimusten myötä. Teollisuusjätevesisopimuksilla ohjataan teollisuutta käsittelemään itse jätevedensä ominaisuuksiltaan mahdollisimman lähelle normaalia yhdyskuntajätevedettä.

#### Verkosto

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos operoi Laitilan ja Uudenkaupungin välistä siirtoviemäriä, jonka pituus on 26 km. Pumppaamoita on 8 kpl. Siirtoviemäristä n. 90 % on paineviemäriä ja noin 10 % viettoviemäriä. Siirtoviemärin keskivirtaaman on n. 1.500 m<sup>3</sup>/vrk ja se vastaa suunnilleen yhtä kolmasosaa Hämönniemeen tulevasta virtaamasta.

#### Hämönniemen jätevedenpuhdistamo

Hämönniemen jätevedenpuhdistamo toimii seudullisesti. Jäteveden-puhdistamolla käsitellään Uudenkaupungin, Kalannin, Lokalahden ja Pyhämaan taajama-alueiden jätevedet. Lisäksi puhdistamolle johdetaan haja-asutusalueilla toimivien jätevesi- ja viemäriolosuuskuntien jätevedet.

Vakka-Suomen alueen jätevesiä Hämönniemeen johdetaan Laitilasta, Kustavista sekä Pyhärannasta.

Häpönniemen puhdistamon kemiallinen osa on valmistunut vuonna 1977 ja laitos laajennettiin biologiskemialliseksi vuonna 2004. Biologinen osa toimii kantoainetekniikalla kahdessa eri vaiheessa. Laitosta laajennettiin edelleen vuonna 2008. Elokuussa 2019 valmistui viimeisin saneeraus, jolloin puhdistamoa sekä laajennettiin että puhdistusprosessia tehostettiin.

Häpönniemen puhdistamolla käsiteltiin jätevettä vuonna 2022 yhteensä 2 496 824 m<sup>3</sup> (2 518 793 m<sup>3</sup>)  
Tämä oli 0,9 % vähemmän kuin vuonna 2021.

Lisäksi puhdistamolla vastaanotettiin vuoden 2022 aikana sako- ja umpikaivolietettä sekä puhdistamon ylijäämälietettä yhteensä 6 906 m<sup>3</sup> (6 387 m<sup>3</sup>).

Häpönniemen puhdistamolla syntyvä ja mekaanisesti kuivattu jätevesiliete toimitettiin käsiteltäväksi Gasum Oy:n biokaasulaitokselle Huittisiin vuoden 2022 aikana yhteensä 4 419 800 kg (4 779 240 kg).

## 1.2 Toiminnallisten tavoitteiden ja suoritteiden toteutuminen

### Tavoitteet ja suoritteet

Vuodelle 2022 Vakka-Suomen Vedellä on valtuustotavoitteiden ohella neljä itse asetettua toiminnallista tavoitetta. Tavoitteiden avulla pyritään parantamaan toimintavarmuutta niin laitoksilla kuin verkostoissakin, keskitytään varautumiseen ja riskienhallintaan sekä parannetaan hallinnollisia sopimusasioita.

### Tavoitteet

#### 1. Varautuminen ja riskienhallinta

Toimintavarmuutta ja poikkeustilanteisiin varautumista parannetaan. Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma tullaan päivittämään ja myös muun ohjeistuksen tarpeeseen paneudutaan.

Vesihuollon häiriötilanteisiin varautumissuunnitelma on saatu valmiiksi 1.3.2022.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelma päivitetty 3.3.2022

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon sisäinen pelastussuunnitelma päivitetty 24.8.2022

Muuta ohjeistusta tullaan laatimaan vesihuoltoon tämän vuoden aikana, mutta se on jatkuvaa työtä eli uusia ohjeita ja vanhojen päivitystä pitää tehdä jatkuvasti.

#### 2. Varautuminen ja riskienhallinta

Vakka-Suomen Vedelle ja Uudenkaupungin Vedelle laaditaan yhteinen SSP-suunnitelma (Sanitation Safety Plan), jonka avulla pyritään minimoimaan viemäröinnin ja jäteveden käsittelyn turvallisuusriskit.

- Vesihuollon Sanitation Safety Plan on saatu valmiiksi 28.2.2022
- Häpönniemen jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelma 28.2.2022
- Häpönniemen jätevedenpuhdistamon sisäinen pelastussuunnitelma 24.8.2022

#### 3. Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa

Häpönniemen jätevedenpuhdistamon laajennus- ja tehostamishanke on saatu päätökseen vuonna

2019. Tämän jälkeen on keskitytty laitoksen toiminnan optimointiin. Optimointia on suoritettu koetointailmoituksen perusteella ja se on varsinaista ympäristölupapäätöstä edeltävää toimintaa.

Uutta ympäristölupaa haettiin maaliskuussa 2018 ja päätös uudesta ympäristöluvasta saatiin 11.10.2021. Ympäristöluvassa oli mukana vaatimus purkupuutken jatkamisesta.

Vakka-Suomen Vesi on jättänyt ympäristölupapäätöksestä valituksen Vaasan hallinto-oikeuteen 17.11.2021. Purkupuutken rakentaminen ei ole taloudellisesti mahdollista eikä sillä saavuteta ympäristön suhteen mitään mitattavissa olevaa parannusta nykytilanteeseen nähden. Vakka-Suomen Vesi on ehdottanut purkupuutken rakentamisen vaihtoehdoksi puhdistusprosessin parantamista entisestään. Tällöin rakennettaisiin jälkikäsitteilylaitos ja purkuvedet desinfioitaisiin ennen niiden vesistöön purkamista. Arvioitu kustannusvaikutus prosessin parannukselle on noin kolme miljoonaa euroa, kun taas purkupuutken arvioitu kustannus on pahimmillaan jopa kymmenkertainen.

Valitusta on täydennetty vielä kevään 2022 aikana ympäristö- ja talousasioilla.

#### 4. *Jätevesien määrän ja laadun hallinta*

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle tulevan jätevesivirtaaman tulisi olla mahdollisimman tasaista sekä laadullisesti että määrällisesti. Vesisateet ja sulamisvedet kasvattavat virtaamaa ja niihin voidaan vaikuttaa jonkin verran verkostosaneerauksilla. Muuhun virtaamaan voidaan vaikuttaa sopimuksilla.

Uudenkaupungin Veden toiminta-alueella on allekirjoitettuna kahdeksan teollisuusjätevesisopimusta. Kustavissa on allekirjoitettuna kaksi sopimusta, Laitilassa ja Pyhäranassa ei ole kummassakaan vielä yhtään allekirjoitettua sopimusta. Kuntia on muistutettu sopimusten tärkeydestä.

Myös kuntien kanssa olevat vanhat sopimukset olisi syytä päivittää.

#### *Toiminnan tavoitteet*

Painopiste	Tavoitteet	Toteutuma
<b>Työturvallisuus</b>	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0 kpl.	Ei yhtään terveystarkastuksia
<b>Puhdistamon toiminta</b>	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista	Vuoden viimeinen neljännes oli puhdistamolle vaikea runsaiden vesimäärien ja normaalia kylmemmän jäteveden vuoksi. Viimeisellä vuosineljänneksellä jäätettiin biologisen hapetuskuorman poistotehossa yhden prosenttiyksikön verran tavoitteesta ja biologisen hapetuskuorman sekä kokonaisfosforin pitoisuudet ylittivät tavoitearvot niukasti.  Neljännesvuositavoitteista 21/24 Puolivuositalavoitteista 13/14 Vuositavoitteista 1/1 Yhteensä 35/39
<b>Viemäriverkoston toiminta</b>	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä ≤1 kpl.	Kaksi ylivuotoa jätevesipumppaamoilla <ul style="list-style-type: none"> <li>• 16.1.2022 Niiniojan jvp 60 m<sup>3</sup>. Tukos, trasselia</li> <li>• 16.1.2022 Alsilan jvp 30 m<sup>3</sup>. Tukos, trasselia</li> </ul>

Valtuustolle esitettyjä toiminnan tavoitteita ei ole saavutettu.



Työturvallisuuden tavoitteet on saavutettu, samoin jätevedenpuhdistamon toiminta on ollut moitteetonta.

Viemäriverkostossa on ollut samana päivänä saman linjan peräkkäisillä jätevesipumppaamoilla tukokset, joista on aiheutunut jäteveden ylivuotoa. Pumppaamoiden tukokset aiheutuivat jätevesiviemäriin tulleesta trasselista, joka oli tukkinut jätevesipumppaamoiden pumpput. Pumpput putsattiin ja kyseisen alueen yrityksiä ohjeistettiin viemäriin sallituista aineista. Ylivuotojen jäljet on myös siistitty luonnosta.

## Suoritteet

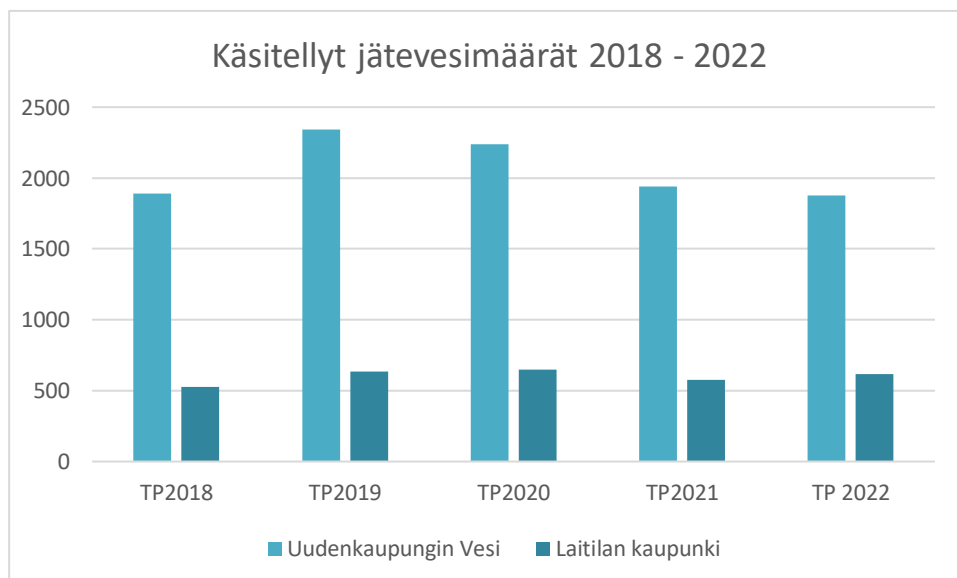
Pidempiaikaisen tarkastelun perusteella Hápönniemen jätevedenpuhdistamon vuosittaiseksi puhdistusmääräksi on arvioitu 2.550.000 m<sup>3</sup> jätevettä. Virtaama ei ole tasaista vaan suoritemäärissä on jaksottaista vaihtelua vuodenaikojen eli toisin sanoen säätilojen mukaan. Myös vuosittaiset määrät vaihtelevat vuosittaisten sateiden mukaisesti.

Sateet ja sulamisvedet aiheuttavat merkittävää virtaaman kasvua. Yleensä suurimmat virtaamat ajoittuvat kevään sulamisvesiin maaliskuu-/huhtikuussa ja syksyn pitkäkestoisin sadejaksoihin syys-/lokakuulle.

Toisaalta kesän mahdolliset kuivat kaudet ja talven pakkasjaksot taas vähentävät virtaamaa. Kesäisin sateet ovat useimmiten lyhytkestoisia, jolloin virtaamat eivät kasva merkittävästi sateista huolimatta.

Suoritteet ovat toteutuneet melko hyvin arvioidun mukaisesti. Tarkemmat virtaamatiedot on esitetty alapuolella olevissa taulukossa ja kaaviossa.

1 000 m <sup>3</sup>	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP 2022	Muutos %
Uudenkaupungin Vesi	1890	2340	2239	1940	1877	-3,2 %
Laitilan kaupunki	526	636	648	578	619	7,1 %
Yhteensä	2416	2976	2887	2518	2496	-0,9 %



## Häpönniemen jätevedenpuhdistamon ympäristölupa ja puhdistustulokset

### Jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan vaatimukset

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle saatiin uusi ympäristölupa (ESAVI nro 311/2021) 11.10.2021. Aluehallintovirasto oli luvassa määrännyt, että päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta. Luvasta jätettiin valitus Vaasan hallinto-oikeuteen, mutta uusi lupa astui siis voimaan valitusajan päättymisen jälkeen eli 17.11.2021.

Jätevedenpuhdistamon toimintaa ja puhdistustuloksia seuraa säännöllisesti akkreditoitu laboratorio.

Uudessa luvassa käsittelytulosten on täytettävä jäteveden laadun ja käsittelytehon suhteen **neljännesvuosikeskiarvoina** laskettuna seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus tai enimmäisarvo, mg / l	Vähimmäisteho %
Kemiallinen hapetuskuorma COD <sub>Cr</sub> , O <sub>2</sub>	70	85
Biologinen hapetuskuorma BOD <sub>7, ATU</sub> , O <sub>2</sub>	10	95
Kokonaisfosfori, P	0,25	96

Yhteensä siis 6 tulostavoitetta per kvartaali eli vuodessa 24 tulostavoitetta.

Uudessa luvassa käsittelytulosten on täytettävä jäteveden laadun ja käsittelytehon suhteen **puolivuosikeskiarvona** laskettuna seuraavat raja-arvot:

	Enimmäispitoisuus tai enimmäisarvo, mg / l	Vähimmäisteho %
Kemiallinen hapetuskuorma COD <sub>Cr</sub> , O <sub>2</sub>	60	90
Biologinen hapetuskuorma BOD <sub>7, ATU</sub> , O <sub>2</sub>	8	96
Kokonaisfosfori, P	0,25	96
Kokonaistyyppi, N		78

Yhteensä siis 7 tulostavoitetta per puolivuosi eli vuodessa 14 tulostavoitetta.

Kokonaistyyppien kuormitus mereen saa olla enintään 96 kg/d **vuosikeskiarvona**.

Kiintoaineelle ja ammoniumtyypelle ei ole asetettu raja-arvoja uudessa luvassa.

Uudessa ympäristöluvassa on siis vuosittain 39 tulostavoitetta, jotka pitää täyttää.

**1.2.2 Hápönniemen jätövedenpuhdistamolla saavutetut puhdistustulokset**
***Ensimmäinen vuosineljännes eli 1-3/2022***

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jätöveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristölövan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 1-2022	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)	Käsitelty-teho	Kokonaisteho	Pitoisuus	Teho
1.1.-31.3.	mg/l	mg/l	mg/l	%	(sis. ohitukset) %	mg/l	%
COD <sub>Cr</sub>	660	43	44	93	93	70	85
BOD <sub>7ATU</sub>	320	5,5	5,5	98	98	10	95
Kokonaisfosfori	7,2	0,089	0,090	99	99	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,050					
Kokonaistyyppi	46	11	11	76	76		
Ammoniumtyppi		2,7	2,7	94*	94*		
Kiintoaine	250	3,0	3,0	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot \* nitrifikaatioaste

Ensimmäisen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristölövan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin lähes täydellistä ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Jakson puhdistustulos täytti myös puolivuosisijakson puhdistusvaatimukset lukuun ottamatta kokonaistyyppien puhdistustehoa, joka jäi hieman raja-arvoa heikommaksi. Kokonaistyyppien puhdistustehovaatimus on saavutettava puolivuosisikeskiarvona tarkasteltuna, joten tämä tavoite täytyy kiritä tavoitetasoon toisen vuosineljänneksen aikana.

Puhdistamolla käsitellyn jätöveden sekä vesistöön johdetun jätöveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 1-2022	Kuorma		Raja-arvo ESAVI	Jaksokuorma	
	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)		Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)
	kg/d	kg/d	kg/d	kg/jakso	kg/jakso
Jakson pituus (d)				90	90
COD <sub>Cr</sub>	350	350		31 500	31 500
BOD <sub>7ATU</sub>	44	44		3 960	3 960
Fosfori	0,72	0,73		65	66
Kokonaistyyppi	88	88	96	7 920	7 920
Ammoniumtyppi	22	22		1 980	1 980
Kiintoaine	24	24		2 160	2 160

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.

Toinen vuosineljännes eli 4-6/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 2-2022 1.4.-30.6.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD <sub>Cr</sub>	730	43	42	94	94	70	85
BOD <sub>7ATU</sub>	320	4,3	4,2	99	99	10	95
Kokonaisfosfori	7,1	0,19	0,20	97	97	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,057					
Kokonaistyyppi	50	8,4	8,3	83	83		
Ammoniumtyppi		0,69	0,68	99*	99*		
Kiintoaine	290	4,5	4,6	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot \* nitrifikaatioaste

**Toisen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin lähes täydellistä jakson aikana.**

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 2-2022	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				91	91
COD <sub>Cr</sub>	280	280	96	25 480	25 480
BOD <sub>7ATU</sub>	28	28		2 550	2 550
Fosfori	1,3	1,3		120	120
Kokonaistyyppi	55	55		5 005	5 005
Ammoniumtyppi	4,5	4,5		410	410
Kiintoaine	30	30		2 730	2 730

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

**Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.**

Kolmas vuosineljännes eli 7-9/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 3-2022 1.7.-30.9.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)	Käsittely- teho	Kokonaisteho (sis. ohitukset)	Pitoisuus	Teho
	mg/l	mg/l	mg/l	%	%	mg/l	%
COD <sub>Cr</sub>	650	40	41	94	94	70	85
BOD <sub>7ATU</sub>	250	3,8	3,9	98	98	10	95
Kokonaisfosfori	8,0	0,10	0,10	99	99	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,060					
Kokonaistyyppi	55	5,9	5,8	89	89		
Ammoniumtyppi		0,61	0,62	99*	99*		
Kiintoaine	280	2,6	2,7	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot \* nitrifikaatioaste

***Kolmannen neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin lähes täydellistä jakson aikana.***

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 3-2022	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)		Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)
	kg/d	kg/d		kg/jakso	kg/jakso
Jakson pituus (d)				92	92
COD <sub>Cr</sub>	230	230	96	21 160	21 160
BOD <sub>7ATU</sub>	22	22		2 020	2 020
Fosfori	0,57	0,57		52	52
Kokonaistyyppi	33	33		3 040	3 040
Ammoniumtyppi	3,5	3,5		320	320
Kiintoaine	15	15		1 380	1 380

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

*Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.*

Neljäs vuosineljännes eli 10-12/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten neljännesvuosiraja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 4-2022	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)	Käsittely-teho	Kokonaisteho (sis. ohitukset)	Pitoisuus	Teho
1.10.-31.12.	mg/l	mg/l	mg/l	%	%	mg/l	%
COD <sub>Cr</sub>	650	59	59	91	91	70	85
BOD <sub>7ATU</sub>	280	17	17	94	94	10	95
Kokonaisfosfori	7,1	0,31	0,31	96	96	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,094					
Kokonaistyyppi	49	11	11	78	78		
Ammoniumtyppi		2,3	2,3	95*	95*		
Kiintoaine	270	9,6	9,6	96	96		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 neljännesvuosikeskiarvot \* nitrifikaatioaste

**Neljännän neljännesvuosijakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset COD<sub>Cr</sub>:n osalta sekä kokonaisfosforin puhdistustehon osalta. BOD<sub>7ATU</sub>:n puhdistusvaatimuksia ei täytetty ja lähtevä kokonaisfosforipitoisuus oli raja-arvoa suurempi. Nitrifikaatio oli keskimäärin voimakasta jakson aikana.**

Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:

Jakso 4-2022	Kuorma		Raja-arvo ESAVI	Jaksokuorma	
	Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)		Käsitelty	Vesistöön (sis. ohitukset)
	kg/d	kg/d	kg/d	kg/jakso	kg/jakso
Jakson pituus (d)				92	92
COD <sub>Cr</sub>	420	420		38 640	38 640
BOD <sub>7ATU</sub>	120	120		11 040	11 040
Fosfori	2,2	2,2		200	200
Kokonaistyyppi	78	78	96	7 180	7 180
Ammoniumtyppi	16	16		1 470	1 470
Kiintoaine	68	68		6 260	6 260

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

**Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyypikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.**

Ensimmäinen puolivuosisjakso eli 1-6/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten puolivuosi-  
raja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 1-2022 1.1.-30.6.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD <sub>Cr</sub>	680	43	42	94	94	60	90
BOD <sub>7ATU</sub>	310	5,0	5,1	98	98	8	96
Kokonaisfosfori	7,1	0,14	0,14	98	98	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,053					
Kokonaistyyppi	48	9,7	9,7	80	80		78
Ammoniumtyppi		1,7	1,6	97*	97*		
Kiintoaine	260	3,7	3,7	99	99		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 puolivuosiskeskiarvot ' nitrifikaatioaste

**Ensimmäisen puolivuosisjakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistusvaatimukset. Nitrifikaatio oli keskimäärin erittäin voimakasta jakson aikana.**

*Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keskimääräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:*

Puolivuosi 1-2022 1.1.-30.6.	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				181	181
COD <sub>Cr</sub>	310	310	96	56 110	56 110
BOD <sub>7ATU</sub>	37	37		6 700	6 700
Fosfori	1,0	1,0		180	180
Kokonaistyyppi	71	71		12 850	12 850
Ammoniumtyppi	12	12		2 170	2 170
Kiintoaine	27	27		4 890	4 890

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

*Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi. Vesistöön johdettavan tyypikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.*

Toinen puolivuosisjakso eli 7-12/2022

Puhdistamolle tulevan sekä puhdistamolla käsitellyn ja vesistöön johdetun jäteveden keskimääräiset pitoisuudet ja puhdistustehot jakson aikana sekä ympäristöluvan puhdistusvaatimusten puolivuosi-  
raja-arvot on esitetty seuraavassa taulukossa:

Puolivuosi 2-2022 1.7.-31.12.	Pitoisuus			Teho		Raja-arvot ESAVI	
	Tuleva mg/l	Käsitelty mg/l	Vesistöön (sis. ohitukset) mg/l	Käsittely- teho %	Kokonaisteho (sis. ohitukset) %	Pitoisuus mg/l	Teho %
COD <sub>Cr</sub>	640	51	52	92	92	60	90
BOD <sub>7ATU</sub>	270	11	11	96	96	8	96
Kokonaisfosfori	7,5	0,22	0,22	97	97	0,25	96
Liukoinen fosfori		0,079					
Kokonaistyyppi	52	8,6	8,6	83	83		78
Ammoniumtyppi		1,6	1,6	97*	97*		
Kiintoaine	270	6,5	6,4	98	98		

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 puolivuosiskeskiarvot ' nitrifikaatioaste

**Toisen puolivuosisjakson puhdistustulos täytti ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) puhdistus-  
vaatimukset lukuun ottamatta lähtevän jäteveden BOD<sub>7ATU</sub>-arvoa, joka oli puolivuosi-  
raja-arvoa suurempi. Kokonaistyyppien puhdistusteho täytti puolivuosi-  
raja-arvon. Nitrifikaatio oli keskimäärin erittäin voimakasta jakson aikana.**

*Puhdistamolla käsitellyn jäteveden sekä vesistöön johdetun jäteveden (sis. ohitukset) aiheuttama keski-  
määräinen kuormitus jakson aikana on esitetty seuraavassa taulukossa:*

Puolivuosi 2-2022 1.7.-31.12.	Kuorma		Raja-arvo ESAVI kg/d	Jaksokuorma	
	Käsitelty kg/d	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/d		Käsitelty kg/jakso	Vesistöön (sis. ohitukset) kg/jakso
Jakson pituus (d)				184	184
COD <sub>Cr</sub>	330	330		60 720	60 720
BOD <sub>7ATU</sub>	70	70		12 880	12 880
Fosfori	1,4	1,4		260	260
Kokonaistyyppi	55	55	96	10 120	10 120
Ammoniumtyppi	10	10		1 840	1 840
Kiintoaine	41	41		7 540	7 540

ESAVI = Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.10.2021 päätös nro 311/2021 vuosikeskiarvo

*Jakson vesistöön johdettu keskimääräinen kokonaistyyppikuormitus oli raja-arvoa (96 kg/d) pienempi.  
Vesistöön johdettavan tyyppikuormituksen raja-arvo on saavutettava vuosikeskiarvona tarkasteltuna.*



Yhteenveto puhdistustuloksista

Puhdistamon ympäristöluvassa on kalenterivuodessa yhteensä 39 tavoitetta saavutettavana

	Neljännesvuositavoitteet								Puolivuositavoitteet			
	I		II		III		IV		I		II	
	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho	Pitoisuus	Vähimmäisteho
Kemiallinen hapetuskuorma COD <sub>Cr</sub> , O <sub>2</sub>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Biologinen hapetuskuorma BOD <sub>7, ATU</sub> , O <sub>2</sub>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	☹	☹	✓	✓	☹	✓
Kokonaisfosfori, P	✓	✓	✓	✓	✓	✓	☹	✓	✓	✓	✓	✓
Kokonaistyyppi, N										✓		✓

Lisäksi kokonaistypen kuormituksen tavoitteena on enintään 96 kg/d vuosikeskiarvona ja se tavoite on saavutettu ✓.

Häpönniemen jätevedenpuhdistamolle ympäristöluvan (ESAVI nro 311/2021) tavoitteista *saavutettu*:

- Neljännesvuositavoitteista 21/24
- Puolivuositavoitteista 13/14
- Vuositavoitteista 1/1
- Yhteensä 35/39

Poikkeamat tavoitteista tapahtuivat viimeisellä vuosineljänneksellä marras-joulukuussa, jolloin prosessiin tuli poikkeuksellisen suuria ja jääkylmiä virtaamia sulamisvesistä ja sateista. Kylmä vesi heikensi nitrifikaatiota ja kokonaistypenpoistoa. Jäteveden lämpötila laski lokakuusta vuoden loppuun 14 °C → 6°C.

Runsaiden virtaamien seurauksena lietettä pääsi karkaamaan aktiivilietelaitokselta suodatuslaitokselle ja kiintoaine aiheutti tukkeumaa suodatuslaitoksen soluilla. Soluilla jouduttiin suorittamaan tavanomaista enemmän pesuja, mikä heikensi suodatuslaitoksen kapasiteettia ja heikensi suodatuslaitoksen toimintaa.

Lisäksi joulukuussa DN-soluille syötettävä lisähiili vaihdettiin glyserolista metanoliin ja se kohotti hetkelisesti COD<sub>Cr</sub>- ja BOD<sub>7ATU</sub>-arvoja. Vaihto tehtiin kuitenkin juuri puhdistustuloksen parantamiseksi ja arvot paranivatkin nopeasti vaihdon jälkeen.

Kaiken kaikkiaan poikkeamat ympäristöluvasta olivat todella pieniä niin pitoisuuden kuin poistotehokin osalta ja kokonaisuutta katsoen jätevedenpuhdistamo on toiminut vuositasona todella hyvin.

**Häpönniemen puhdistamo, tarkkailu vuosiyhteenveto 2022**

TARKKAILUJAKSOT: J1 = 1.1.2022 - 31.3.2022, J2 = 1.4.2022 - 30.6.2022, J3 = 1.7.2022 - 30.9.2022,  
J4 = 1.10.2022 - 31.12.2022

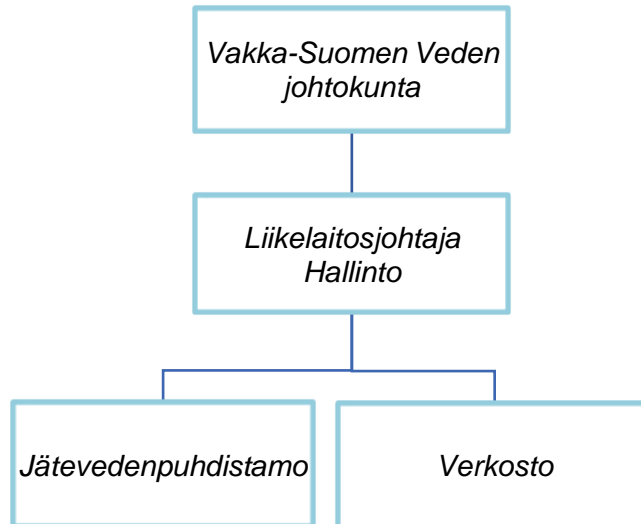
Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Vuosi	Raja Tavoite	
Virtaama	Käsitelty	m <sup>3</sup> /d	8040	6590	5660	7090	<b>6850</b>		
	Ohitus	m <sup>3</sup> /d	1	0	0,022	0,28	<b>0,326</b>		
	Vesistöön	m <sup>3</sup> /d	8040	6590	5660	7090	<b>6850</b>		
pros.lämpö	Tuleva vl	°C							
	Käsitelty	°C	6,9	11	17	11			
	Ohitus	°C							
	Vesistöön	°C							
pH	Tuleva vl								
	Käsitelty		6,9	7,1	7,4	7,1			
	Ohitus								
	Vesistöön								
CODCr	Tuleva vl	kg/d	5300	4800	3700	4600	<b>4600</b>		
	Käsitelty	kg/d	350	280	230	420	<b>320</b>		
	Ohitus	kg/d	0,55	0	0,019	0,088	<b>0,16</b>		
	Vesistöön	kg/d	350	280	230	420	<b>320</b>		
	Tuleva vl	mg/l	660	730	650	650	<b>670</b>		
	Käsitelty	mg/l	43	43	40	59	<b>47</b>	70	60
	Ohitus	mg/l	550	0	860	310	<b>490</b>		
	Vesistöön	mg/l	44	42	41	59	<b>47</b>	70	60
	Käsittelyteho	%	93	94	94	91	<b>93</b>	85	90
	Kokonaisteho	%	93	94	94	91	<b>93</b>	85	90
BOD7ATU	Tuleva vl	kg/d	2600	2100	1400	2000	<b>2000</b>		
	Käsitelty	kg/d	44	28	22	120	<b>54</b>		
	Ohitus	kg/d	0,2	0	0,0057	0,025	<b>0,058</b>		
	Vesistöön	kg/d	44	28	22	120	<b>54</b>		
	Tuleva vl	mg/l	320	320	250	280	<b>290</b>		
	Käsitelty	mg/l	5,5	4,3	3,8	17	<b>7,9</b>	10	8
	Ohitus	mg/l	200	0	260	89	<b>180</b>		
	Vesistöön	mg/l	5,5	4,2	3,9	17	<b>7,9</b>	10	8
	Käsittelyteho	%	98	99	98	94	<b>97</b>	95	96
	Kokonaisteho	%	98	99	98	94	<b>97</b>	95	96
kok.P	Tuleva vl	kg/d	58	47	45	50	<b>50</b>		
	Käsitelty	kg/d	0,72	1,3	0,57	2,2	<b>1,2</b>		
	Ohitus	kg/d	0,0067	0	0,00016	0,0011	<b>0,002</b>		
	Vesistöön	kg/d	0,73	1,3	0,57	2,2	<b>1,2</b>		
	Tuleva vl	mg/l	7,2	7,1	8	7,1	<b>7,3</b>		
	Käsitelty	mg/l	0,089	0,19	0,1	0,31	<b>0,18</b>	0,25	0,25
	Ohitus	mg/l	6,7	0	7,3	3,9	<b>6,1</b>		
	Vesistöön	mg/l	0,09	0,2	0,1	0,31	<b>0,18</b>	0,25	0,25
	Käsittelyteho	%	99	97	99	96	<b>98</b>	96	96
	Kokonaisteho	%	99	97	99	96	<b>98</b>	96	96
liuk.P	Tuleva vl	mg/l							
	Käsitelty	mg/l	0,05	0,057	0,06	0,094			
	Ohitus	mg/l							
	Vesistöön	mg/l							

*Toimintakertomus & tilinpäätös 2022*

Tulokset/jaksot			J1	J2	J3	J4	Vuosi	Raja Tavoite
kok.N	Tuleva vl	kg/d	370	330	310	350	<b>340</b>	
	Käsitelty	kg/d	88	55	33	78	<b>64</b>	96
	Ohitus	kg/d	0,048	0	0,0012	0,0071	<b>0,014</b>	
	Vesistöön	kg/d	88	55	33	78	<b>64</b>	96
	Tuleva vl	mg/l	46	50	55	49	<b>50</b>	
	Käsitelty	mg/l	11	8,4	5,9	11	<b>9,3</b>	
	Ohitus	mg/l	48	0	55	25	<b>43</b>	
	Vesistöön	mg/l	11	8,3	5,8	11	<b>9,3</b>	
	Käsittelyteho	%	76	83	89	78	<b>82</b>	78
	Kokonaisteho	%	76	83	89	78	<b>82</b>	78
NH4-N	Tuleva vl	kg/d						
	Käsitelty	kg/d	22	4,5	3,5	16	<b>12</b>	
	Ohitus	kg/d	0,036	0	0,00089	0,0051	<b>0,01</b>	
	Vesistöön	kg/d	22	4,5	3,5	16	<b>12</b>	
	Tuleva vl	mg/l						
	Käsitelty	mg/l	2,7	0,69	0,61	2,3	<b>1,8</b>	
	Ohitus	mg/l	36	0	40	18	<b>31</b>	
	Vesistöön	mg/l	2,7	0,68	0,62	2,3	<b>1,8</b>	
	Käsittelyteho	%						
	Kokonaisteho	%						
NO2	Tuleva vl	kg/d						
	Käsitelty	kg/d	15	7,9	9,6	19	<b>13</b>	
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	<b>0</b>	
	Vesistöön	kg/d	15	7,9	9,6	19	<b>13</b>	
	Tuleva vl	mg/l						
	Käsitelty	mg/l	1,9	1,2	1,7	2,7	<b>1,9</b>	
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	<b>0</b>	
	Vesistöön	mg/l	1,9	1,2	1,7	2,7	<b>1,9</b>	
	Käsittelyteho	%						
	Kokonaisteho	%						
NO3	Tuleva vl	kg/d						
	Käsitelty	kg/d	51	36	16	37	<b>35</b>	
	Ohitus	kg/d	0	0	0	0	<b>0</b>	
	Vesistöön	kg/d	51	36	16	37	<b>35</b>	
	Tuleva vl	mg/l						
	Käsitelty	mg/l	6,3	5,5	2,8	5,2	<b>5,1</b>	
	Ohitus	mg/l	0	0	0	0	<b>0</b>	
	Vesistöön	mg/l	6,3	5,5	2,8	5,2	<b>5,1</b>	
	Käsittelyteho	%						
	Kokonaisteho	%						
KA	Tuleva vl	kg/d	2000	1900	1600	1900	<b>1900</b>	
	Käsitelty	kg/d	24	30	15	68	<b>34</b>	
	Ohitus	kg/d	0,23	0	0,0059	0,04	<b>0,069</b>	
	Vesistöön	kg/d	24	30	15	68	<b>34</b>	
	Tuleva vl	mg/l	250	290	280	270	<b>280</b>	
	Käsitelty	mg/l	3	4,5	2,6	9,6	<b>5</b>	
	Ohitus	mg/l	230	0	270	140	<b>210</b>	
	Vesistöön	mg/l	3	4,6	2,7	9,6	<b>5</b>	
	Käsittelyteho	%	99	98	99	96	<b>98</b>	
	Kokonaisteho	%	99	98	99	96	<b>98</b>	
Nitrif.aste	Käsittelyteho	%	94	99	99	95	<b>97</b>	
	Kokonaisteho	%	94	99	99	95	<b>97</b>	

## 2. Hallinto ja organisaatio

### 2.1 Hallinto ja organisaatio 2022



### 2.2 Johtokunta

Liikelaitoksen toimintaa ohjaavat Laitilan kaupungin ja Uudenkaupungin kaupungin valtuustojen liikelaitoksen perustamisen yhteydessä yhteisesti sopimat ja määrittelemät toimintatavoitteet ja tuotto-vaatimukset. Lisäksi liikelaitoksen toiminnassa noudatetaan Uudenkaupungin kaupungin hallintosääntöä ja siellä johtokunnalle määrättyjä tehtäviä.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo liikelaitoksen toimintaa. Johtokunta vastaa liikelaitoksen hallinnon ja toiminnan sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Johtokunnassa on kuusi (6) jäsentä, joista puolet Uudestakaupungista ja puolet Laitilan kaupungista.

Hallintosäännön mukaan johtokunta asettaa liikelaitokselle vuosittain sitovat toiminnalliset tavoitteet ja hyväksyy toiminta- ja taloussuunnitelmat tuleville vuosille. Johtokunnalle kuuluu liikelaitoksen tilinpäätöksen laadinta ja hyväksyminen.

Liikelaitoksen johtaja kehittää ja vastaa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Vuonna 2022 johtokunta kokoontui 6 kertaa ja käsitteli 29 erilaista asiakokonaisuutta.

***Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta 2022***

2022	Jäsen	Varajäsen	Kunta
puheenjohtaja	Matti Arvonon	Tarja Suves	Uusikaupunki
varapuheenjohtaja	Matti Viljanen	Katri Jalonen	Laitila
	Matti Karhu	Jarmo Kolkka	Uusikaupunki
	Vuokko Virtanen	Jari Nevavuori	Uusikaupunki
	Paula Elo	Jari Kiveinen	Laitila
	Jarkko Kupiainen	Olga Solovjova	Laitila
Kuntien asiantuntijajäsenet			
tekninen johtaja	Jari Nikari		Uusikaupunki
vesihuoltopäällikkö	Niko Kryssi		

**2.3. Henkilöstö**

Vuoden 2022 aikana liikelaitoksen henkilökunnan määrä oli 3 henkilöä. Henkilökunnan keski-ikä on 55 vuotta.

Liikelaitoksen johto- ja hallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin Vedeltä. Liikelaitoksen johtajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle. Samoin myös käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistuu Vakka-Suomen Vedelle.

Talous- ja tietohallintopalvelut ostetaan Uudenkaupungin kaupungilta.



### 3. Yleinen taloudellinen kehitys ja kuntien talousnäkymät

#### 3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Vuosi 2022 oli kolmas koronavuosi, ja vaikka korona ei enää näkynyt arjessa yhtä vahvasti kuin parina aikaisempana vuotena, se vaikutti edelleen sekä kuntiin että yrityksiin ja ihmisten elämään. Koronan selättämisen jälkeinen optimismi ja usko taloudellisen tilanteen paranemiseen romahtivat 24.2.2022 Venäjän hyökkäystä Ukrainaun. Energian hinta nousi ja sen saatavuus vaarantui. Inflaatio ja korkotaso nousivat. Eurooppa joutui nopeasti sopeutumaan uuteen kriisiin ja etsimään keinoja siitä selviytymiseen.

Suomen taloustilanne parani vuonna 2022 viennin ja palvelujen kysynnän nousun takia. Suomen BKT:n arvioidaan kasvaneen lähes 2 %. Työllisten määrä nousi (+2,7 %), työllisyysaste parani (74,2 % vuonna 2022 vs. 72,3 % vuonna 2021) ja työttömyysaste laski 7,7 prosentista 6,8 %:iin.

#### Maailman talous

Maailmantalouden näkymät ovat edelleen synkät Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan energiakriisin jatkussa, vaikka pahimmat ennusteet eivät toteutuneet vuonna 2022, ja taantumasta tulee lyhyt tai se voi jopa peruuntua. Inflaatio jatkuu nopeana, joskin hieman hidastuneena Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Vaikka työllisyystilanne on monessa maassa hyvä, kuluttajien luottamus on erittäin heikkoa. Maailmantalouden kasvu hidastuu vuoden 2022 arviolta 2,9 prosentista 1,9 prosenttiin vuonna 2023, mutta elpyy 3 prosentin kasvuun vuonna 2024.

#### Suomen talouden kehitys 2023–2024

Suomen BKT:n arvioidaan supistuvan 0,2 prosenttia vuonna 2023. Yksityinen kulutus vähenee, koska hintojen nopea nousu heikentää kotitalouksien reaalisia käytettävissä olevia tuloja. Vuonna 2023 inflaatio hidastuu ja tulojen kasvu nopeutuu, ja BKT kääntyy loppuvuonna uudelleen kasvuun. Vuoden 2023 työllisyyden lievästä laskusta huolimatta työllisyystilanne säilyy hyvänä ja työllisyysaste nousee vuoteen 2025 mennessä 74,4 prosenttiin.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut nopean nimelliskasvun ja työllisyyden kasvun vetämänä. Alijäämä alkaa kasvaa uudelleen vuonna 2023, kun talouskasvu ja siten verotulojen kasvu hiipuvat, minkä lisäksi mm. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi tehdyt toimet ja kohonneet velanhoitokustannukset kasvattavat erityisesti valtion menoja. Kasvavien alijäämien ja hidastuvan nimelliskasvun myötä viime vuosina supistunut julkinen velkasuhde alkaa uudelleen kasvaa vuonna 2023. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon mittavat alijäämät sekä kohonneet velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla lähitulevaisuudessa.

#### 3.2. Kuntatalous vuosina 2021–2022

Kuntatalous oli vuonna 2022 juuri ja juuri tasapainossa. Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen mutta se säilyi yhä vahvalla tasolla. Kuntatalouden vuoden 2022 ennakkollisen tilinpäätösanalyysin mukaan kuntien ja kuntayhtymien tilikauden yhteensä tilikauden tulos oli 1,3 mrd. euroa (1,8 miljardia euroa vuonna 2021).

Vuoteen 2022 osui paljon kertaluonteisia kuntien tulosta parantavia tekijöitä. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, lähes 900 miljoonaa euroa, sillä moni kunta myi sote-kiinteistöjään vuonna 2022.

Kuntatalouden kulut kasvoivat ennakkotietojen mukaan 5 prosenttia. Kulukehitys todennäköisesti kasvaa vielä ennakoarvioista, sillä luvut eivät vielä sisällä kaikkia sote-kuntayhtymien laskutuksia. Korona aiheutti viime vuonna yhä kustannuksia, mutta valtio kompensoi pääosan kunnille siitä aiheutuneista kustannuksista.

Kuntien tilinpäätöksissä näkyy ripeä talouskasvu ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys. Ne näkyivät kuntien taloudessa erityisesti kasvaneina verotuottoina. Yhteisöveron tuotto kasvoi viime vuonna peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia.

Kuntakentän taloudellinen eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100 000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan, mutta pienemmissä kunnissa ne heikkenivät.

Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät vielä 2022 välittyneet kuntatalouteen voimallisesti. Energiakustannukset nousivat 8 prosenttia, mutta nousupainetta jää vielä vuodelle 2023. Yleinen korkotason nousu ei sekään näy vielä kuntien korkokuluissa kuntien korkean suojausasteen vuoksi.

Kuntien ja kuntayhtymien investoinnit olivat ennakkotietojen mukaan 5,8 miljardia euroa vuonna 2022 (5,3 mrd vuonna 2021).

Kuntasektorin vuosikate oli 4,2 miljardia (v. 2021 noin 4,8 mrd. euroa), noin 136 % poistoista.

Kuntasektorin lainakanta kasvoi vain runsaalla 200 miljoonalla eurolla. Lainakanta oli yhteensä noin 24,3 miljardia euroa.

### **Kuntahallinto 2023 alkaen**

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirrettiin hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Kuntien tulot sekä menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Kuntahallintoon (paikallishallinto pl. hyvinvointialueet) luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Julkisen talouden niukat resurssit kuitenkin haastavat kuntia pohtimaan myös alueellisia ratkaisuja.

Kuntataloudessa vuosi 2023 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella ennätysellisen vahvalta, sillä sote-uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Kunnille kertyy vuonna 2023 noin 1,2 mrd. euroa enemmän vanhojen veroperusteiden mukaisia verotuloja kuin sote-uudistuksen jälkeisessä kuntataloudessa vuonna 2024. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirta on noin 1,2 mrd. euroa positiivinen.

Vuonna 2023 hallituskausi päättyy ja monet hallituksen määräaikaiset toimet lakkaavat. Kuntataloudesta poistuu esimerkiksi covid-19-avustuksia ja opetuksen laatu- ja tasa-arvohankkeita. Kuntahallinnon kulumenojen hinta jatkaa kuitenkin kasvuaan.

Kulutuksen hintaan vaikuttaa etenkin kunta-alan palkankorotukset, jotka on sidottu vähintään yleiseen linjaan vuosille 2023 ja 2024. Lisäksi kunta-alan palkkoja nostaa viisivuotinen palkkaohjelma vuosille 2023–2027, jolla palkat nousevat yhteensä noin 5,1 prosenttia. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat jatkossakin sen suurimman kuluerän.

Lähteet: Valtiovarainministeriö, Valtiokonttori ja Kuntaliitto 2/2023

## 4. Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen talous

### 4.1 Liikelaitoksen taloudellinen katsaus

#### Yleinen osuus

Vuosi 2022 oli Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen neljästoista varsinainen toimintavuosi. Liikelaitoksen talous oli suuresta velkamäärästä huolimatta vahva, ja toiminta toteutui tavoitteiden mukaisesti.

Liikelaitoksen tulos on mahdollistanut vakaan hintapolitiikan, mutta vuoden 2023 alusta puhdistuspalvelumaksua joudutaan korottamaan hieman. Korotuksen syynä on kiihtyneen inflaation aiheuttama kustannusten nousu ja toisaalta myös korkotason nousu. Liikelaitoksella on puhdistamon laajennuksesta huomattavasti lainaa ja pääomakustannukset ovatkin todella suuret.

Uudessa ympäristölupapäätöksessä on lupamääräys purkuputken siirtämisestä ja se olisi todella kallis investointi, kustannusarvio on 10-30 miljoonaa euroa. Purkuputkesta on jätetty valitus Vaasan hallinto-oikeuteen, koska putken siirrolla ei saavuteta ympäristössä mitään parannusta ja sen sijaan se tekisi kaikki muut investoinnit taloudellisesti mahdottomiksi toteuttaa. Kyseisen investoinnin toteutus nostaisi jatkossa vuosittain hintoja ja samaan aikaan kaikki muut investoinnit olisivat jäissä. Tämä puolestaan vaikuttaisi suoraan puhdistustuloksiin ja sitä kautta ympäristöön.

Liikelaitoksen hyvän kannattavuuden ylläpitäminen on jatkossakin välttämätöntä, jotta velkoja voidaan lyhentää ja samalla myös tehdä tarvittavat investoinnit toimintaan. Purkuputken sijaan on järkevämpää investoida edelleen puhdistustuloksen parantamiseen jälkikäsitteilyllä. Kyseinen investointi olisi arviolta n. kolme miljoonaa euroa ja se vaikuttaisi aidosti ympäristöön. Tämän kokoisesta investoinnista liikelaitos voi vielä selvitä hyvällä talouden suunnittelulla. Oikein kohdennetut ja oikein mitoitettut investoinnit ovat jatkossakin tärkeitä, sillä puhdistustuloksesta ei voi tinkiä.

#### Toimintatuotot

Liikevaihto oli 2 018 364 € eli 4,3 % talousarviota pienempi. Puhdistettavien jätevesikuutioiden määrä pieneni 2 496 000 m<sup>3</sup>:on. Määrä laski 0,9 %:lla edellisestä vuodesta ja alitti talousarvion 54.000 m<sup>3</sup>:lla. Laitilan osuus puhdistetusta jätevedestä oli 619.000 m<sup>3</sup> ja Uudenkaupungin 1 877 000 m<sup>3</sup>. Uudenkaupungin osalta puhdistettavan jäteveden määrä laski 3,2 % vuodesta 2021 ja Laitilan määrä kasvoi 7,1 %.

Puhdistettavien kuutioiden määrään vaikuttavat eniten sateet, sulamisvedet ja tulvat, toisaalta myös viemärisaneerauksilla saavutettava jäteverkoston vuotovesiprosentin pieneneminen ja kolmantena merkittävänä tekijänä teollisuuden toiminta.

Liikelaitoksen puhdistushinnat säilyivät ennallaan ja puhdistettavien kuutioiden määrän laskiessa liikevaihto pieneni 1,1 prosentilla eli 22 300 eurolla verrattuna edelliseen vuoteen.

#### Toimintakulut

Toimintakulut olivat 1 218 277 euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 21 608 euroa.

#### Investoinnit

Liikelaitoksen investointimenot olivat vain 190.468 euroa, ja se on 47,6 % suunnitelluista investoinneista. Eniten investoitiin Hätäniemen puhdistamon vanhan osan prosessin parannukseen, vanhan



prosessiosan automaation siirtoon uuteen järjestelmään ja auto-/varastokatokseen puhdistamon pihalle. Hämönniemen pihan asfaltointi riippui ympäristölupapäätökseen tehdyn valituksen käsittelystä ja se on vielä kesken. Valituksen käsittelyä odotellessa on kuitenkin toteutettu kemikaalien ja lietteiden purkupaikoille kemikaalin kestävä betonirakenteiset altaat/laatat. Asfaltointi muulle piha-alueelle toteutetaan heti kun valitukseen on saatu ratkaisu Vaasan hallinto-oikeudesta.

### **Henkilöstömenot**

Laitoksen henkilöstömenot olivat 166 317 euroa, vain 8,2 % liikevaihdosta. Henkilöstömenot laskivat hieman edellisestä vuodesta.

Liikelaitoksen organisaatio on ohut. Vakka-Suomen Vedellä on kolme vakinaista työntekijää ja liikelaitoksen johtajana toimii Uudenkaupungin Vesi liikelaitoksen johtaja. Hänen työajastaan ja kustannuksistaan 15 % kohdistettiin Vakka-Suomen Vedelle. Samoin myös käyttöinsinöörin ja toimistonhoitajan työajasta ja kustannuksista 15 % kohdistui Vakka-Suomen Vedelle. Nämä kustannukset eivät kuitenkaan näy henkilöstömenoissa, vaan ne kirjataan palveluiden ostoihin.

### **Taloudellinen tulos, lainat ja rahavarat**

Liikelaitoksen liikeylijäämä oli 153 236 euroa, 7,6 % liikevaihdosta. Liikelaitoksen liikevaihto ja ylijäämä laskivat vuoden 2021 tasosta. Kannattavuus oli kuitenkin edelleen kohtuullinen.

Vuodelle 2022 arvioitiin tulokseksi 43 691 euroa. Tilikauden 2022 tulos oli 113 849,63 euroa voitollinen, ja se ylittää talousarvion tuloksen 160,6 prosentilla.

Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa ja vanhoja lainoja lyhennettiin 758 293 eurolla. Liikelaitoksella oli vuoden lopussa 3 889 069 euroa lainaa. Liikelaitoksen suhteellinen velkaantuneisuusaste on korkea 192,7 % (v. 2021 241,0 %, v. 2020 240,3 % ja v. 2019 265,4 %).

Vaikka korot olivatkin nousussa, niin liikelaitoksen korkomenot eivät kasvaneet merkittävästi. Liikelaitoksen korkomenot olivat 23 490,18 euroa eli 1,2 % liikevaihdosta.

Tämän lisäksi noussut korkotasoa vaikutti myös peruspääomasta maksettavaan korvaukseen. Vakka-Suomen Veden peruspääoma on 2 042 516 euroa ja liikelaitos maksaa peruspääomasta korvausta Uudenkaupungin kaupungille 12 kk euriborin vuoden keskikoron mukaan, kuitenkin enintään 4,5 %. Peruspääomasta maksetaan siis korkoa enintään 91.913 euroa. Aiempina negatiivisten korkojen vuosina korvausta ei ole maksettu, mutta nyt korkotasojen nousun myötä peruspääomasta maksettiin korkoa Uudenkaupungin kaupungille 25 061,68 euroa eli n. 1,2 % liikevaihdosta.

Poistot olivat 648 021,46 euroa eli 32,1 % liikevaihdosta. Poistot ovat lähes kaksinkertaistuneet vuoteen 2019 verrattuna, jolloin ne olivat 355 155,44 euroa. Vuosina 2020 ja 2021 poistot olivat samaa tasoa kuin vuonna 2022.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 0,7 % ja (v. 2021 2,9 %) ja voittoprosentti oli 5,2 % (v. 2021 8,8 %).

Liikelaitoksen rahavarat olivat vuoden lopussa 432 030 euroa. Vuotta aiemmin rahavaroja oli 642 597 euroa eli rahavarat pienenevät 210 566 euroa. Liikelaitoksen maksuvalmius oli tyydyttävä.

Liikelaitoksen kannattavuus oli kohtuullinen vuonna 2022.

## **Yhteenveto**

Liikelaitoksen kannattavuus on kohtuullinen. Liikevaihto on pysynyt jo pidempään samalla tasolla, vaikka toki pientä vaihtelua onkin. Tulosta heikentävät merkittävästi kasvaneet poistot ja toisaalta liikelaitoksen taloutta rasittavat suuret pääomakustannukset. Liikelaitoksen lainakanta on kasvanut aiempina vuosina puhdistamoinvestoinnin myötä, mutta nykyisin lainakanta jälleen pienenee. Lainoja lyhennettiin 760 000 eurolla ja lainaa on jäljellä 3,9 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksen tulos on mahdollistanut vakaan hintapolitiikan, mutta vuoden 2023 alusta hintoja joudutaan korottamaan noin viidellä prosentilla. Uusi puhdistuspalvelumaksu on 0,828 €/m<sup>3</sup> (alv 0%).

Suunnitelmakauden 2023-2025 investointien rahoitus päätetään myöhemmin. Pienemmät investoinnit rahoitetaan tulorahoituksella, mutta mikäli jälkikäsitteilyyn tai jopa purkuputkeen investoidaan, niin niiden rahoitus tapahtuu lainarahalla.



#### 4.2 Olennaiset muutokset Vakka-Suomen Veden toiminnassa ja taloudessa 2022

Puhdistamosaneerauksen valmistuttua investoinneissa on palattu normaalille tasolle. Puhdistamon prosessin parannukseen ja automaatioon on investoitu melko paljon ja puhdistamon vanhaan osaan on hankittu kompressoreita, pumppuja, venttiileitä jne. ja samalla on saneerattu myös sähköjä ja putkituksia.

Vuosi 2022 oli toiminnan muutosten osalta rauhallinen. Syy tähän on 11.10.2021 Etelä-Suomen aluehallintoviraston antama uusi ympäristölupapäätös Hápönniemen jätevedenpuhdistamolle. Luvassa on hakemuksen mukaisesti kiristetty puhdistusvaatimuksia ja lisätty tarkkailua. Lupapäätös vaikuttaa merkittävästi tulevaisuuden investointeihin, koska siinä oli esitetty purkuputken siirtämistä nykyisestä paikasta kauemmas. Uuden purkuputken rakentaminen maksaisi 10–30 miljoonaa euroa, ja se tarkoittaisi kaikesta muusta investoinnista luopumista ja puhdistushintojen jatkuvaa korottamista.

Purkuputkipäätöksestä on jätetty valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ja vaihtoehtoisena menetelmänä on tarjottu nykyisen puhdistamon tehostamista entisestään. Tällöin saavutettaisiin parempia tuloksia ympäristön kannalta eikä kustannusvaikutuskaan olisi yhtä dramaattinen. Investoinnit ovat vähäisempiä, kunnes lupa on käsitelty hallinto-oikeudessa ja on saatu suuntaviivat tulevaisuuden investointivaatimuksille.

Viemäriverkostoon tulee edelleen hulevesiä ja sateet vaikuttavat oleellisesti jätevesimäärään. Asiasta on muistutettu alueen vesihuoltolaitoksia ja kehoitettu etsimään pahimpia ongelmakohtia ja saneeraamaan ne.

Jätevedenpuhdistuksen toimintaan pyritään vaikuttamaan myös teollisuusjätevesisopimuksilla. Niiden avulla saadaan säännösteltyä sekä jäteveden määrää että laatua. Jätevedenpuhdistamon tehokkaan toiminnan varmistamiseksi jäteveden laadun ja virtaaman tulisi olla mahdollisimman tasalaatuista. Laadun ja virtaaman muutokset liittyvät käytännössä kokonaan hulevesiin tai teollisuuden jätevesiin.

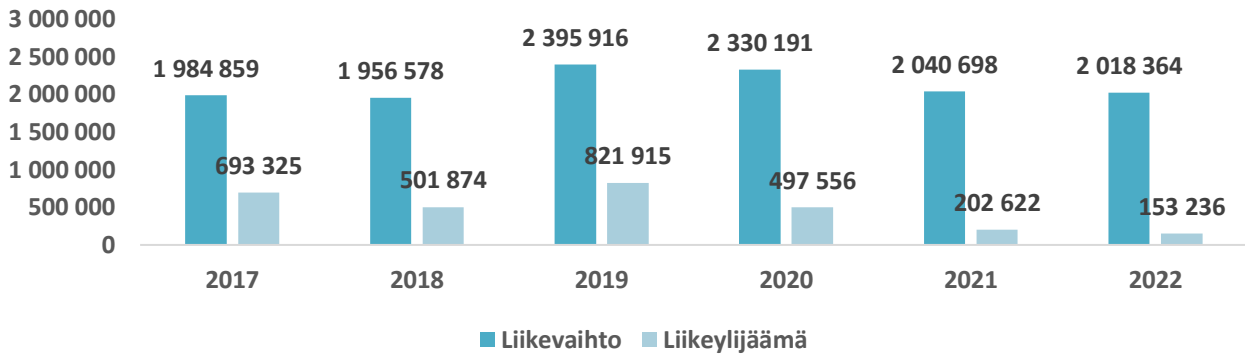
Uudessakaupungissa teollisuusjätevesisopimuksia on allekirjoitettuna kahdeksan kappaletta, viimeistelyvaiheessa on kolme sopimusta ja selvitystyö (ei kuitenkaan tarvetta sopimukselle) on tehty kahdessa yrityksessä. Kustavissa allekirjoitettuja sopimuksia on kaksi kappaletta.

Vuonna 2022 on päivitetty jätevedenpuhdistamon pelastussuunnitelmia ja tehty yhteistyötä Turvatekniikan keskuksen kanssa koskien jätevedenpuhdistamon turvallisuusasioita.



### Liikevaihto ja liikeylijäämä 2022

Vakka-Suomen Vesi	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liikevaihto	1 984 859	1 956 578	2 395 916	2 330 191	2 040 698	2 018 364
Liikeylijäämä	693 325	501 874	821 915	497 556	202 622	153 236
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	34,9 %	25,7 %	34,3 %	21,4 %	9,9 %	7,6 %
<b>Liikevaihdon muutos, %</b>		<b>-1,4 %</b>	<b>22,5 %</b>	<b>-2,7 %</b>	<b>-12,4 %</b>	<b>-1,1 %</b>



## 5. Palkat ja henkilöstö

### Vakinainen henkilöstö 2018–2022

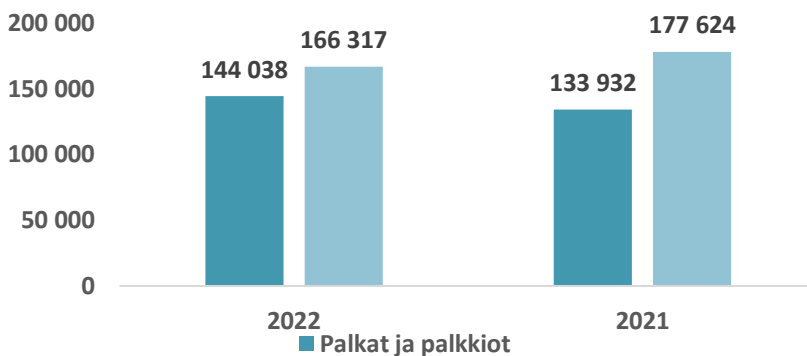
	2018	2019	2020	2021	2022
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0

### Palkat ja henkilöstömenot

	2022	2021	Muutos, €	Muutos, %
Palkat ja palkkiot	144 038	133 932	10 106	7,5 %
Henkilöstökorvaukset	0	0	0	
Jaksotetut palkat	-9 683	10 826	-20 508	-189,4 %
Eläkekulut	28 853	25 983	2 870	11,0 %
Muut henkilösivukulut	3 108	6 883	-3 774	-54,8 %
<b>Henkilöstömenot yhteensä</b>	<b>166 317</b>	<b>177 624</b>	<b>-11 307</b>	<b>-6,4 %</b>

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä toimistonhoitajan palkkakuluista Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta.

### Maksetut palkat ja henkilöstömenot



## 6. Käyttötalousmenot

Toimintakulut olivat 1 218 277 euroa. Toimintakuluista palvelujen osuus on 48,6 %, henkilöstökulujen 13,7 % ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden 37,5 %. Palvelujen ostot ovat iso menoerä, koska liikelaitos ostaa lietteenkäsittelyn palveluna. Toimintakulut nousivat 21 608 euroa, 1,8 % ja toimintatuotot laskivat 21 163 euroa, 1,0 % vuodesta 2021. Toimintakate laski 5,1 %, 42 770 euroa, vuodesta 2021.

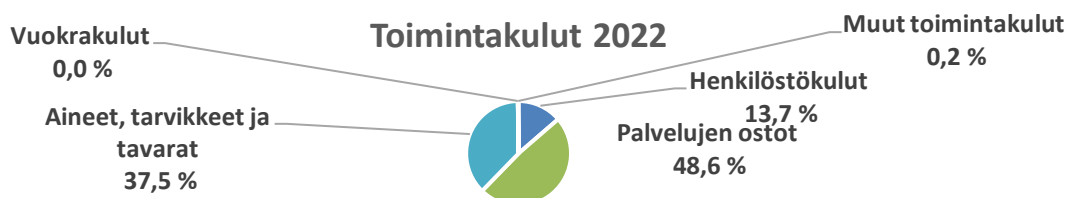
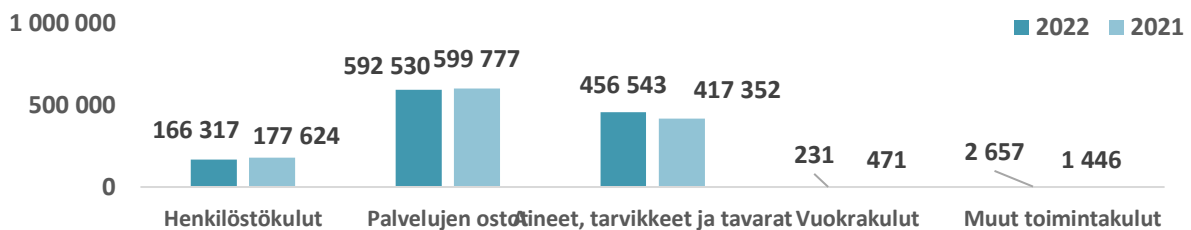
	2022	2021	Muutos %
Toimintatuotot	2 019 535	2 040 698	-1,0 %
Toimintakulut	-1 218 277	-1 196 669	1,8 %
<b>Toimintakate</b>	<b>801 258</b>	<b>844 028</b>	<b>-5,1 %</b>

### Toimintatuotot

	2022	2021	Muutos %
Myyntituotot	2 018 364	2 040 698	-1,1 %
Muut toimintatuotot	1 171	0	
<b>Yhteensä</b>	<b>2 019 535</b>	<b>2 040 698</b>	<b>-1,0 %</b>

### Toimintakulut

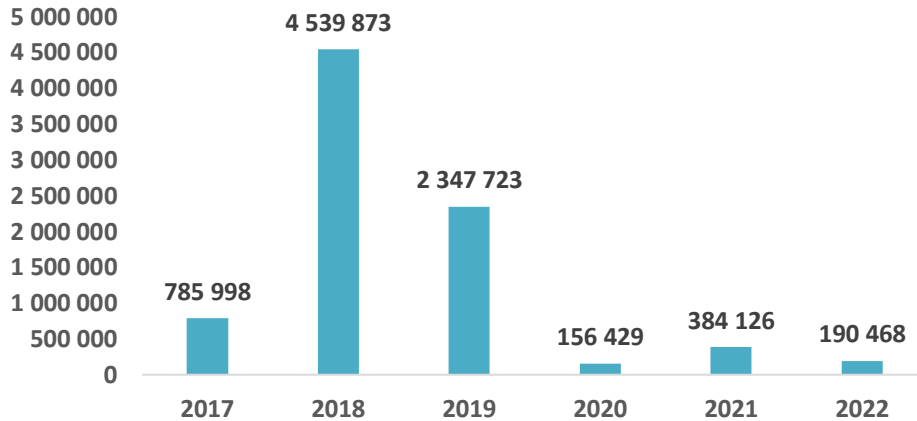
	2022	2021	Muutos %
Henkilöstökulut	166 317	177 624	-6,4 %
Palvelujen ostot	592 530	599 777	-1,2 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	456 543	417 352	9,4 %
Vuokrakulut	231	471	-51,0 %
Muut toimintakulut	2 657	1 446	83,7 %
<b>Yhteensä</b>	<b>1 218 277</b>	<b>1 196 669</b>	<b>1,8 %</b>



## 7. Investointimenot

### Investointimenot

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Investointimenot	785 998	4 539 873	2 347 723	156 429	384 126	190 468



## 8. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi 2022

### Huomioita sisäisestä valvonnasta Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen osalta

Liikelaitoksen toiminnassa on noudatettu Uudenkaupungin kaupungin hyväksymää hallintosääntöä, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjetta, talousarvion täytäntöönpanomääräyksiä sekä muita annettuja ohjeita.

### Riskienhallinta

Liikelaitoksen toiminnassa on selvitetty teknisiä, taloudellisia ja strategisia riskejä ja kehittämismahdollisuuksia. Riskienhallinta on jatkuvaa ja riskejä arvioidaan uudelleen vuosittain.

### Kokonaisarvio sisäisen valvonnan toimivuudesta ja riskien arviointi ja riskienhallintasuunnitelma

Kokonaisuudessaan liikelaitoksen sisäisen valvonnan voidaan todeta toimivan hyvin, mutta kehittämistarpeita on edelleen eri osa-alueilla.

Liikelaitoksen toiminta on kokonaisuudessaan ollut sille asetettujen taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden mukaista.

## 9. Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

### 9.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tilikauden ylijäämän muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Liikelaitoksen talous oli ylijäämäinen. Liikelylijäämä oli noin 155 236 euroa ja tilikauden ylijäämä 113 850 euroa.

#### Tuloslaskelma

	2022	2021
Liikevaihto	2 018 364	2 040 698
Liiketoiminnan muut tuotot	1 171	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-456 543	-417 352
Palvelujen ostot	-592 530	-599 777
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-134 355	-144 758
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-28 853	-25 983
Muut henkilösivukulut	-3 108	-6 883
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-648 021	-641 407
Liiketoiminnan muut kulut	-2 887	-1 917
<b>Liikelylijäämä (-alijäämä)</b>	<b>153 236</b>	<b>202 622</b>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	3	42
Muille maksetut korkokulut	-23 490	-22 216
Korvaus peruspääomasta	-25 062	0
Muut rahoituskulut	-12	0
<b>Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä</b>	<b>104 675</b>	<b>180 448</b>
<b>Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia</b>	<b>104 675</b>	<b>180 448</b>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>113 850</b>	<b>189 622</b>
<b>Liikelaitoksen tunnusluvut</b>		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	1,1	1,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	1,4	2,0
Voitto, %	5,2	8,8

## 9.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitusta tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Maksuvalmius oli tyydyttävä.

### Rahoituslaskelma

	2022	2021
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
<b>Tulorahoitus</b>		
Liikelylijäämä	153 236	202 622
Poistot ja arvonalennukset	648 021	641 407
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 561	-22 174
<b>Toiminnan rahavirta yht.</b>	<b>752 697</b>	<b>821 854</b>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-190 468	-384 126
<b>Investointien rahavirta yht.</b>	<b>-190 468</b>	<b>-384 126</b>
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	<b>562 229</b>	<b>437 728</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
<b>Antolainojen muutokset</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Lainakannan muutokset</b>		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-758 293	-748 293
<b>Lainakannan muutokset yhteensä</b>	<b>-758 293</b>	<b>-748 293</b>
<b>Oman pääoman muutokset</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	285	-126
Saamisten muutos kunnalta	-9 614	103 798
Saamisten muutos muilta	82 897	-17 843
Korottomien velkojen muutos kunnalta	23 821	1 039
Korottomien velkojen muutos muilta	-111 891	65 564
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	<b>-14 503</b>	<b>152 431</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>-772 795</b>	<b>-595 861</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-210 566</b>	<b>-158 133</b>
Rahavarat 31.12.	432 030	642 597
Rahavarat 1.1.	642 597	800 730
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-210 566</b>	<b>-158 133</b>
<b>Liikelaitoksen tunnusluvut</b>		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	-2 961 836	-3 315 329
Investointien tulorahoitus, %	395,2	214,0
Lainanhoitokate	1,0	1,1
Kassan riittävyys, pv	71,2	99,8
Quick ratio	0,8	0,9
Current ratio	0,8	0,9



### 9.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Liikelaitoksen lainakanta oli vuoden lopussa 3 889 000 euroa. Se laski 758 000 eurolla. Liikelaitoksen taseen ylijäämä oli tilikauden lopussa 6 929 838 euroa.

#### Tase

TASE 31.1.2022	2022	2021
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>12 580 127</b>	<b>13 037 681</b>
Aineettomat hyödykkeet	0	0
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>	<b>12 509 127</b>	<b>12 966 681</b>
Rakennukset	10 069 982	10 548 625
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 196 508	2 287 399
Koneet ja kalusto	48 034	75 959
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	194 603	54 698
<b>Sijoitukset</b>	<b>71 000</b>	<b>71 000</b>
Muut saamiset	71 000	71 000
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>636 611</b>	<b>920 461</b>
<b>Saamiset</b>	<b>204 581</b>	<b>277 864</b>
<b>Lyhytaikaiset</b>	<b>204 581</b>	<b>277 864</b>
Myyntisaamiset	48 297	60 062
Saamiset kunnalta	124 001	114 388
Muut saamiset	32 283	78 414
Siirtosaamiset	0	25 000
<b>Rahat ja pankkisaamiset</b>	<b>432 030</b>	<b>642 597</b>
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>13 216 738</b>	<b>13 958 142</b>
<b>VASTATTAVAA</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>8 972 354</b>	<b>8 858 504</b>
Peruspääoma	2 042 516	2 042 516
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 815 988	6 626 366
Tilikauden ylijäämä	113 850	189 622
<b>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</b>	<b>148 321</b>	<b>157 496</b>
Poistoero	148 321	157 496
<b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>	<b>285</b>	<b>0</b>
Muiden toimeksiantojen pääomat	285	0
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>4 095 779</b>	<b>4 942 142</b>
<b>Pitkäaikainen</b>	<b>3 300 776</b>	<b>3 949 069</b>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 300 776	3 889 069
Lainat julkisyhteisöiltä	0	60 000
<b>Lyhytaikainen</b>	<b>795 002</b>	<b>993 073</b>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	588 293	638 293
Lainat julkisyhteisöiltä	0	60 000
Ostovelat	96 645	220 600
Korottomat velat kunnilta	39 026	15 205
Muut velat	3 858	3 141
Siirtovelat	67 181	55 834
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>13 216 738</b>	<b>13 958 142</b>
<b>Liikelaitoksen tunnusluvut</b>		
Omavaraisuusaste, %	69,0	64,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	202,9	242,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 930	6 816
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 889	4 647
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

## Tunnuslukujen määritelmät

### Tuloslaskelman tunnusluvut

#### Sijoitetun pääoman tuotto, %

=  $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

Tunnusluku kertoo liikelaitoksen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta.

#### Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

=  $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta/kuntayhtymältä} + \text{Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset})$

#### Voitto, %

=  $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä enne varauksia ja veroja muodostuu liikevaihdosta.

### Rahoituslaskelman tunnusluvut

#### Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

#### Investointien tulorahoitus, %

=  $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

#### Lainanhoitokate

=  $(\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

#### Kassan riittävyys, pv

=  $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudelta}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

#### Quick ratio

=  $(\text{Rahat ja pankkisaamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Hyvä >1, tyydyttävä 0,5-1, heikko <0,5.

#### Current ratio

=  $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Rahat ja pankkisaamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Hyvä >2, tyydyttävä 1-2, heikko <1.

### Taseen tunnusluvut

#### Omavaraisuusaste, %

=  $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

#### Suhteellinen velkaantuneisuus, %

=  $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

#### Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

=  $(\text{edellisten tilikausien yli-/alijäämä} + \text{Tilikauden yli-/alijäämä}) / 1000$

#### Lainakanta 31.12., 1000 €

=  $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})) / 1000$

#### Lainasaamiset 31.12., 1000 €

=  $\text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset} / 1000$

**Lainat 2021–2022 (pitkä- ja lyhytaikaiset)**

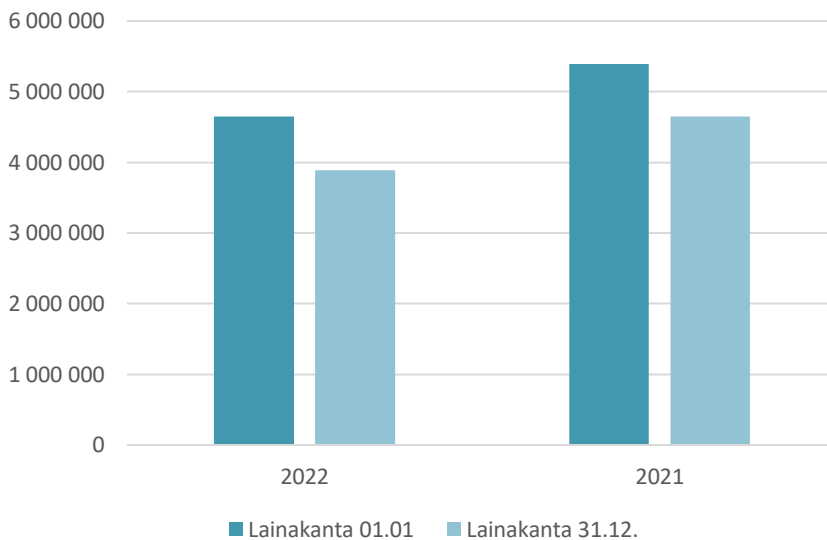
Vakka-Suomen Veden lainakanta oli vuoden 2022 lopussa 3 889 069 euroa. Lainakanta laski 758 293 euroa vuodesta 2021. Liikelaitos ei ottanut uutta lainaa vuonna 2022.

Matala korkotaso on pitänyt korkokustannukset alhaisina. Huomioitakoon, että prosenttiyksikön nousu koroissa kasvat-  
taa korkomenoja 40 000 eurolla.

**Pitkä- ja lyhytaikaiset lainat**

	2022	2021
Lainakanta 01.01	4 647 362	5 395 654
Lyhennykset	-758 293	-748 293
Lainan otto	0	0
<b>Lainakanta 31.12.</b>	<b>3 889 069</b>	<b>4 647 362</b>

**Lainakanta 1.1. ja 31.12.**

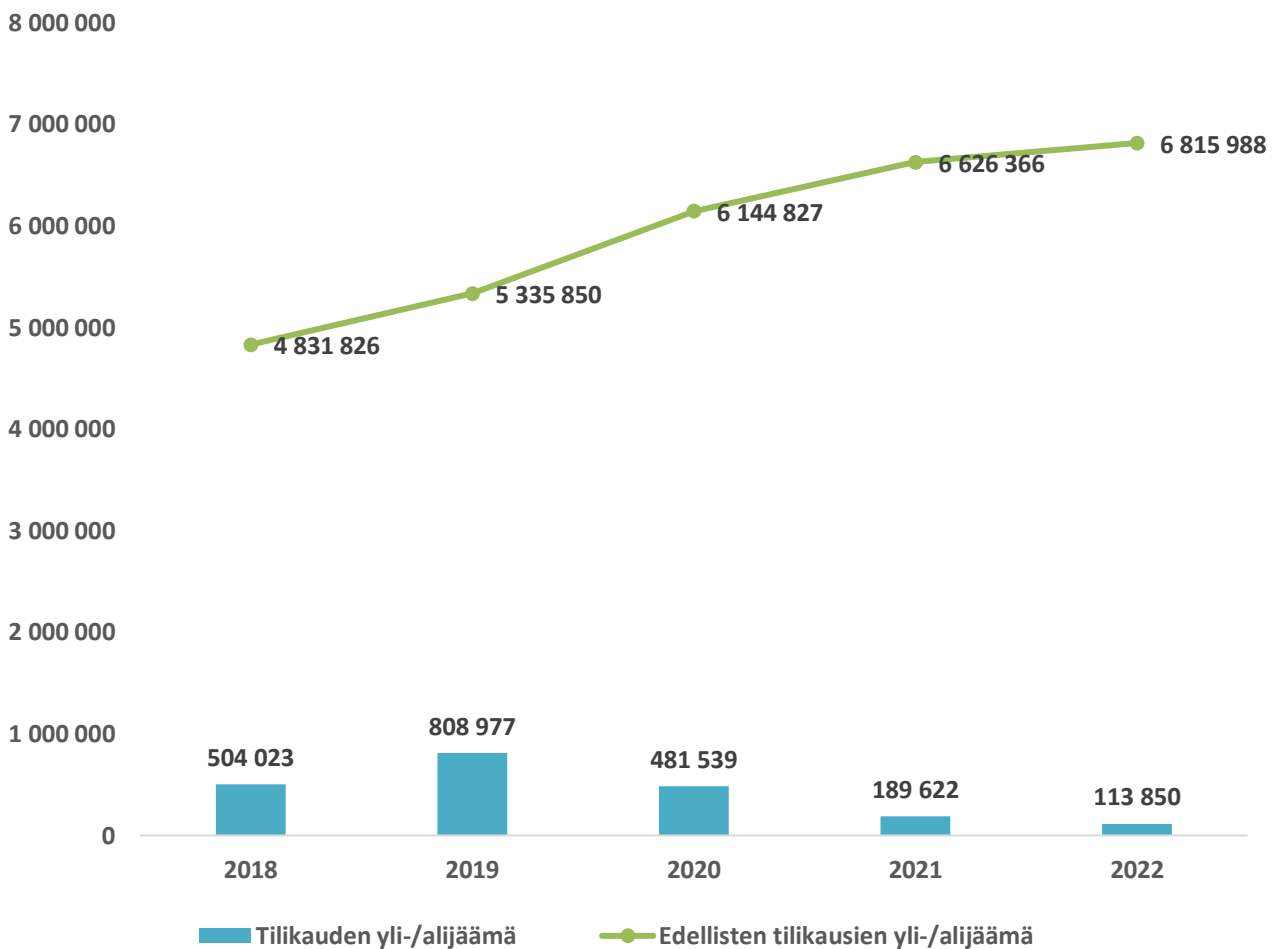


**Yli- ja alijäämä 2018–2022**

Liikelaitoksen vuoden 2022 ylijäämä oli 113 850 euroa ja taseen kumulatiivinen ylijäämä 6 929 838 euroa. Liikelaitoksen talous on ollut vakaa vuosina 2018–2022.

	2018	2019	2020	2021	2022
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 831 826	5 335 850	6 144 827	6 626 366	6 815 988
Tilikauden yli-/alijäämä	504 023	808 977	481 539	189 622	113 850
<b>Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2022 lopussa</b>					<b>6 929 838</b>

**Ylijäämä/alijäämä**



## 11. Kokonaismenot ja -tulot 2022

TULOT	€	%	MENOT	€	%
<b>Toiminta</b>			<b>Toiminta</b>		
Toimintatuotot	2 019 535	100,0 %	Toimintakulut	1 218 277	55,0 %
Verotulot		0,0 %	- Valmistus omaan käyttöön		0,0 %
Valtionosuudet		0,0 %	Korkokulut	23 490	1,1 %
Korkotuotot		0,0 %	Muut rahoituskulut	25 074	1,1 %
Muut rahoitustuotot	3	0,0 %	Satunnaiset kulut		0,0 %
Satunnaiset tuotot		0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät		0,0 %	Pakollisten varausten muutos		0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	- Pakollisten varausten lis. +/väh.		0,0 %
		0,0 %	-		
		0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		0,0 %
<b>Investoinnit</b>		0,0 %			0,0 %
Rahoitusosuudet investointeihin		0,0 %	<b>Investoinnit</b>		0,0 %
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutusvoitot		0,0 %	investointimenot	190 468	8,6 %
		0,0 %			0,0 %
<b>Rahoitustoiminta</b>		0,0 %	<b>Rahoitustoiminta</b>		0,0 %
Antolainasaamisten vähennys		0,0 %	Antolainasaamisten lisäys		0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	758 293	34,2 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys		0,0 %
Oman pääoman lisäykset		0,0 %	Oman pääoman vähennykset		0,0 %
		0,0 %			0,0 %
<b>Kokonaistulot yhteensä</b>	<b>2 019 538</b>	<b>100,0 %</b>	<b>Kokonaismenot yhteensä</b>	<b>2 215 602</b>	<b>100,0 %</b>

## 12. Tilikauden tuloksen käsittely

<b>Tilikauden tulo ennen varausten ja rahastojen muutosta</b>	<b>104 675,13</b>
Vakka-Suomen Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:	
<b>Poistoerot</b>	
Kertyneiden poistorojen tuloutus suunnitelman mukaan	
Varausten vähennys	9 174,50
<b>Poistoeron muutos yhteensä</b>	<b>9 174,50</b>
<b>Vuoden 2022 ylijäämä</b>	<b>113 849,63</b>
<b>siirretään taseen omaan pääomaan tilikauden ylijäämättilille</b>	

## II Toteutumisvertailu

### 1. Käyttötalouden taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

#### 1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

##### Toiminta-ajatus

Vakka-Suomen Vesi tuottaa kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti ja kustannustehokkaasti laadukasta jätevedenpuhdistuspalvelua toiminta-alueensa teollisuuden ja kotitalouksien tarpeisiin.

Vakka-Suomen Vesi on alueensa merkittävin ympäristötoimija, joka saavuttaa kaikki sille asetetut tavoitteet ja pyrkii aktiivisesti parantamaan toimintaansa.

##### Tavoitteet

Painopiste	Tavoitteet	Toteuma
Työturvallisuus	Terveyskeskuskäyntiä edellyttävien tapaturmien määrä 0.	0
Puhdistamon toiminta	Ei poikkeamia ympäristöluvan vaatimuksista.	Vuoden viimeinen neljännes oli puhdistamolle vaikea runsaiden vesimäärien ja normaalia kylmemmän jäteveden vuoksi. Viimeisellä vuosineljänneksellä jäätien biologisen hapetuskuorman poistotehossa yhden prosenttiyksikön verran tavoitteesta ja biologisen hapetuskuorman sekä kokonaisfosforin pitoisuudet ylittivät tavoitearvot niukasti.  Neljännesvuositavoitteista 21/24 Puolivuositavoitteista 13/14 Vuositavoitteista 1/1 Yhteensä 35/39
Viemäriverkoston toiminta	Ympäristöhaittoja aiheuttavien kohteiden lukumäärä $\leq 1$ kpl	Kaksi ylivuotoa jätevesipumppaamoilla - 16.1.2022 Niiniojan jvp, 60 m <sup>3</sup> . Tukos, trasselia - 16.1.2022 Alsilan jvp, 30 m <sup>3</sup> . Tukos, trasselia

##### Resurssit

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	Tot. 2022
Henkilöstön määrä	3,0	3,0	3,0	3,0

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos laskuttaa Vakka-Suomen Vesi liikelaitokselta 15 % liikelaitosjohtajan ja käyttöinsinöörin sekä 15 % toimistonhoitajan palkkakuluista.

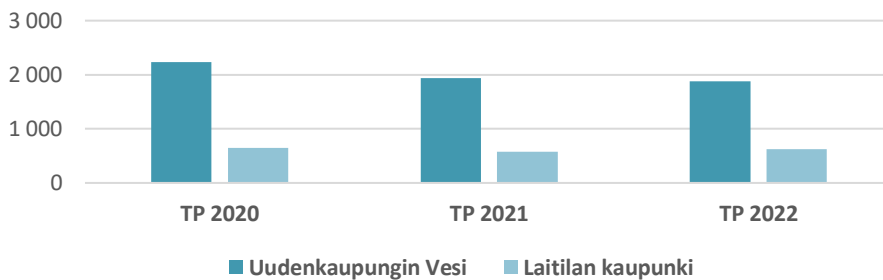
##### Tilivelvolliset

Liikelaitoksen johtaja

### Suoritteiden toteutuminen

1000m <sup>3</sup>	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Käytön %
Uudenkaupungin Vesi	2 340	2 239	1 940	2 000	1 877	93,9 %
Laitilan kaupunki	636	648	578	550	619	112,5 %
<b>Yhteensä</b>	<b>2 976</b>	<b>2 887</b>	<b>2 518</b>	<b>2 550</b>	<b>2 496</b>	<b>97,9 %</b>

### Puhdistettu jätevesi 1 000 m<sup>3</sup>



## 1.2 Talouden toteutuminen

### Käyttötalous

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
Liiketoiminnan myyntituotot	2 040 698	2 109 000	0	2 109 000	2 018 364	90 636	95,7 %
<b>Myyntituotot</b>	<b>2 040 698</b>	<b>2 109 000</b>	<b>0</b>	<b>2 109 000</b>	<b>2 018 364</b>	<b>90 636</b>	<b>95,7 %</b>
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	1 171	-1 171	
<b>Muut toimintatuotot</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>1 171</b>	<b>-1 171</b>	
<b>TOIMINTATUOTOT</b>	<b>2 040 698</b>	<b>2 109 000</b>	<b>0</b>	<b>2 109 000</b>	<b>2 019 535</b>	<b>89 465</b>	<b>95,8 %</b>
Palkat ja palkkiot	-144 758	-145 541	0	-145 541	-134 355	-11 186	92,3 %
Eläkekulut	-25 983	-27 064	0	-27 064	-28 853	1 789	106,6 %
Muut henkilösivukulut	-6 883	-5 629	0	-5 629	-3 108	-2 521	55,2 %
<b>Henkilöstökulut</b>	<b>-177 624</b>	<b>-178 234</b>	<b>0</b>	<b>-178 234</b>	<b>-166 317</b>	<b>-11 918</b>	<b>93,3 %</b>
Muiden palvelujen ostot	-599 777	-685 890	0	-685 890	-592 530	-93 360	86,4 %
<b>Palvelujen ostot</b>	<b>-599 777</b>	<b>-685 890</b>	<b>0</b>	<b>-685 890</b>	<b>-592 530</b>	<b>-93 360</b>	<b>86,4 %</b>
Ostot tilikauden aikana	-417 352	-525 550	0	-525 550	-456 543	-69 007	86,9 %
<b>Aineet, tarvikkeet ja tavarat</b>	<b>-417 352</b>	<b>-525 550</b>	<b>0</b>	<b>-525 550</b>	<b>-456 543</b>	<b>-69 007</b>	<b>86,9 %</b>
Vuokrakulut	-471	-200	0	-200	-231	31	115,4 %
Muut toimintakulut	-1 446	-2 000	0	-2 000	-2 657	657	132,8 %
Muut toimintakulut	-1 917	-2 200	0	-2 200	-2 887	688	131,3 %
<b>TOIMINTAKULUT</b>	<b>-1 196 669</b>	<b>-1 391 875</b>	<b>0</b>	<b>-1 391 875</b>	<b>-1 218 277</b>	<b>-173 597</b>	<b>87,5 %</b>
<b>TOIMINTAKATE</b>	<b>844 028</b>	<b>717 125</b>	<b>0</b>	<b>717 125</b>	<b>801 258</b>	<b>-84 132</b>	<b>111,7 %</b>
Suunnitelman mukaiset poistot	-641 407	-659 540	0	-659 540	-648 021	-11 518	98,3 %
<b>POISTOT JA ARVONALEN- TUMISET</b>	<b>-641 407</b>	<b>-659 540</b>	<b>0</b>	<b>-659 540</b>	<b>-648 021</b>	<b>-11 518</b>	<b>98,3 %</b>
<b>YLI-/ALIJÄÄMÄ</b>	<b>202 622</b>	<b>57 586</b>	<b>0</b>	<b>57 586</b>	<b>153 236</b>	<b>-95 651</b>	<b>266,1 %</b>

## 2. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2021	Arvio 2022	Käyttö 2022	Poik- keama	Käytön %
Liikevaihto	2 040 698	2 109 000	2 018 364	90 636	95,7 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	1 171	-1 171	
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-417 352	-525 550	-456 543	-69 007	86,9 %
Palvelujen ostot	-599 777	-685 890	-592 530	-93 360	86,4 %
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-144 758	-145 541	-134 355	-11 186	92,3 %
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-25 983	-27 064	-28 853	1 789	106,6 %
Muut henkilösivukulut	-6 883	-5 629	-3 108	-2 521	55,2 %
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-641 407	-659 540	-648 021	-11 518	98,3 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 917	-2 200	-2 887	688	131,3 %
<b>Liikelylijäämä (-alijäämä)</b>	<b>202 622</b>	<b>57 586</b>	<b>153 236</b>	<b>-95 651</b>	<b>266,1 %</b>
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot	42	0	3	-3	
Korkokulut	-22 216	-19 598	-23 490	3 892	119,9 %
Korvaus peruspääomasta	0	-3 472	-25 062	21 590	721,8 %
Muut rahoituskulut	0	0	-12	12	
<b>Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä</b>	<b>180 448</b>	<b>34 516</b>	<b>104 675</b>	<b>-70 160</b>	<b>303,3 %</b>
<b>Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia</b>	<b>180 448</b>	<b>34 516</b>	<b>104 675</b>	<b>-70 160</b>	<b>303,3 %</b>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 175	9 175	9 175	0	100,0 %
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>189 622</b>	<b>43 691</b>	<b>113 850</b>	<b>-70 159</b>	<b>260,6 %</b>



### 3. Investointien toteutuminen

#### Investoinnit hankkeittain

	TP 2021	TA 2022	TA- muutos 2022	TA + muutos 2022	Käyttö 2022	Poik- keama	Käytön %
Toimintakulut	-31 437	-10 000	0	-10 000	-6 006	-3 994	60,1 %
Toimintakate	-31 437	-10 000	0	-10 000	-6 006	-3 994	60,1 %
<b>9702 Pietolan pumppaamo</b>	<b>-31 437</b>	<b>-10 000</b>	<b>0</b>	<b>-10 000</b>	<b>-6 006</b>	<b>-3 994</b>	<b>60,1 %</b>
Toimintakulut	-287	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
Toimintakate	-287	-100 000	0	-100 000	0	-100 000	0,0 %
<b>9703 Siirtoviemärin saneeraus</b>	<b>-287</b>	<b>-100 000</b>	<b>0</b>	<b>-100 000</b>	<b>0</b>	<b>-100 000</b>	<b>0,0 %</b>
Toimintakulut	-196 487	-70 000	0	-70 000	-39 257	-30 743	56,1 %
Toimintakate	-196 487	-70 000	0	-70 000	-39 257	-30 743	56,1 %
<b>9704 Prosessin parannus, vesimäärän mittaus, COD, öljypitoisuuden mit- taus</b>	<b>-196 487</b>	<b>-70 000</b>	<b>0</b>	<b>-70 000</b>	<b>-39 257</b>	<b>-30 743</b>	<b>56,1 %</b>
Toimintakulut	-49 661	-30 000	0	-30 000	-5 300	-24 700	17,7 %
Toimintakate	-49 661	-30 000	0	-30 000	-5 300	-24 700	17,7 %
<b>9708 Pumppaamoiden saneeraus</b>	<b>-49 661</b>	<b>-30 000</b>	<b>0</b>	<b>-30 000</b>	<b>-5 300</b>	<b>-24 700</b>	<b>17,7 %</b>
Toimintakulut	0	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	0,0 %
Toimintakate	0	-25 000	0	-25 000	0	-25 000	0,0 %
<b>9717 Lietesilon saneeraus</b>	<b>0</b>	<b>-25 000</b>	<b>0</b>	<b>-25 000</b>	<b>0</b>	<b>-25 000</b>	<b>0,0 %</b>
Toimintakulut	-33 548	-50 000	0	-50 000	-49 023	-977	98,0 %
Toimintakate	-33 548	-50 000	0	-50 000	-49 023	-977	98,0 %
<b>9719 Vanhan osan automaation siirto uu- teen järjestelmään</b>	<b>-33 548</b>	<b>-50 000</b>	<b>0</b>	<b>-50 000</b>	<b>-49 023</b>	<b>-977</b>	<b>98,0 %</b>
Toimintakulut	-3 265	-50 000	0	-50 000	-86 643	36 643	173,3 %
Toimintakate	-3 265	-50 000	0	-50 000	-86 643	36 643	173,3 %
<b>9720 Auto-/varastokatos</b>	<b>-3 265</b>	<b>-50 000</b>	<b>0</b>	<b>-50 000</b>	<b>-86 643</b>	<b>36 643</b>	<b>173,3 %</b>
Toimintakulut	-12 397	-65 000	0	-65 000	-4 239	-60 761	6,5 %
Toimintakate	-12 397	-65 000	0	-65 000	-4 239	-60 761	6,5 %
<b>9721 Pihan asfaltointi ymp. luvan vaati- musten mukaisesti</b>	<b>-12 397</b>	<b>-65 000</b>	<b>0</b>	<b>-65 000</b>	<b>-4 239</b>	<b>-60 761</b>	<b>6,5 %</b>
Toimintakulut	-57 043	0	0	0	0	0	
Toimintakate	-57 043	0	0	0	0	0	
<b>9722 Huoltoauto</b>	<b>-57 043</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi</b>							
Toimintakulut	-384 126	-400 000	0	-400 000	-190 468	-209 532	47,6 %
Toimintakate	-384 126	-400 000	0	-400 000	-190 468	-209 532	47,6 %
<b>Investoinnit, Vakka-Suomen Vesi yhteensä</b>	<b>-384 126</b>	<b>-400 000</b>	<b>0</b>	<b>-400 000</b>	<b>-190 468</b>	<b>-209 532</b>	<b>47,6 %</b>

#### 4. Rahoituslaskelmaosan toteutuminen

	TP 2021	TA 2022	Käyttö 2022	Poikkeama	Käytön %
<b>Toiminnan rahavirta</b>					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä	202 622	57 586	153 236	-95 650	266,1 %
Poistot ja arvonalennukset	641 407	659 540	648 021	11 519	98,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-22 174	-23 070	-48 561	25 491	210,5 %
<b>Toiminnan rahavirta yht.</b>	<b>821 854</b>	<b>694 056</b>	<b>752 697</b>	<b>-58 641</b>	<b>108,4 %</b>
<b>Investointien rahavirta</b>					
<b>Investointimenot</b>	<b>-384 126</b>	<b>-400 000</b>	<b>-190 468</b>	<b>-209 532</b>	<b>47,6 %</b>
<b>Investointien rahavirta yht.</b>	<b>-384 126</b>	<b>-400 000</b>	<b>-190 468</b>	<b>-209 532</b>	<b>47,6 %</b>
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	<b>437 728</b>	<b>294 056</b>	<b>562 229</b>	<b>-268 173</b>	<b>191,2 %</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>					
<b>Antolainojen muutokset</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Lainakannan muutokset</b>					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-748 293	-698 293	-758 293	60 000	108,6 %
<b>Lainakannan muutokset yhteensä</b>	<b>-748 293</b>	<b>-698 293</b>	<b>-758 293</b>	<b>60 000</b>	<b>108,6 %</b>
<b>Oman pääoman muutokset</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-126	0	285	-285	
Saamisten muutos kunnalta	85 954	0	73 284	-73 284	
Korottomien velkojen muutos	66 603	0	-88 071	88 071	
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset yht.</b>	<b>152 431</b>	<b>0</b>	<b>-14 503</b>	<b>14 503</b>	
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>-595 861</b>	<b>-698 293</b>	<b>-772 795</b>	<b>74 502</b>	<b>110,7 %</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-158 133</b>	<b>-404 237</b>	<b>-210 566</b>	<b>-193 671</b>	<b>52,1 %</b>

## 5. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

### 5.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman sitovuus

**Valtuustoon nähden** liikelaitoksen osalta sitovia eriä ovat rahoitustoimen peruspääoman korko, lainamäärä sekä investointien kokonaistaso.

**Liikelaitoksen johtokunta** hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja taloussuunnitelman sekä talousarvioon perustuvat sitovuustason käyttösuunnitelmat. Käyttösuunnitelmassa päätetään, miten määrärahat käytetään ja miten asetetut tulostavoitteet saavutetaan.

**Käyttötaloudessa** noudatetaan koko talousarvion osalta liikelaitoksen tulosalueen nettomenositovuutta ja sitovaksi eräksi määritellään toimintakate.

**Investoinneissa** määrärahojen sitovuustasona on valtuuston hyväksymä investointien kokonaistaso. Johtokunta päättää investointikohteet.

Kaupungin hallintosäännön 26 §:n mukaan liikelaitoksen johtaja päättää alle 150.000 euron hankinnoista, urakoista ja ostopalveluista päättäminen myönnettyjen määrärahojen ja talousarvion rajoissa.

### Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta 2022

Talousarvio-osa Tulosalue	Sitovuus N/B	Arvio 2022	Lisätalousarvio 2022	Talousarvio yhteensä	Käyttö 2022	Poikkeama
<b>Käyttötaloudensa</b>						
<b>Vakka-Suomen Vesi yhteensä</b>	N	<b>717 125</b>	<b>0</b>	<b>717 125</b>	<b>801 258</b>	<b>-84 132</b>
<b>Rahoitustoimiosa</b>						
<b>Vakka-Suomen Vesi</b>						
Korkotuotot	B	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	B	0	0	0	3	-3
Korkokulut	B	-19 598	0	-19 598	-23 490	3 892
Muut rahoituskulut	B	-3 472	0	-3 472	-25 074	21 602
Poistoeron muutos	N	9 175	0	9 175	9 175	0
<b>Rahoitustoimiosa yhteensä</b>		<b>-13 895</b>	<b>0</b>	<b>-13 895</b>	<b>-39 386</b>	<b>25 491</b>
<b>Investointiosa</b>						
<b>Vakka-Suomen Vesi yhteensä</b>	N	<b>-400 000</b>	<b>0</b>	<b>-400 000</b>	<b>-190 468</b>	<b>-209 532</b>
<b>Rahoitusosa</b>						
<b>Vakka-Suomen Vesi</b>						
<b>Antolainojen muutokset</b>						
Antolainasaamisten lisäykset		0	0	0	0	0
<b>Lainakannan muutokset</b>						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-698 293	0	-698 293	-758 293	60 000
<b>Rahoitusosa yhteensä</b>		<b>-698 293</b>	<b>0</b>	<b>-698 293</b>	<b>-758 293</b>	<b>60 000</b>

## 5.2 Sitovuustason ylitykset ja alitukset

Käyttötalouden toimintakate oli 84 132 euroa talousarviota parempi.

### Käyttötalouden sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2022	Käyttö 2022	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Toimintakate	717 125	801 258	84 132	

### Investointien sitovuustason ylitykset/alitukset

	TA 2022	Käyttö 2022	Talousarvion ylitys	Talousarvion alitus
Vakka-Suomen Vesi				
Investoinnit, netto	-400 000	-190 468		-209 532



### III Tilinpäätöslaskelmat

#### 1. Tuloslaskelma

	2022	2021
Liikevaihto	2 018 364,48	2 040 697,85
Liiketoiminnan muut tuotot	1 170,51	0,00
<b>Materiaalit ja palvelut</b>		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-456 542,93	-417 351,56
Palvelujen ostot	-592 530,19	-599 777,39
<b>Henkilöstökulut</b>		
Palkat ja palkkiot	-134 355,40	-144 757,52
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-28 853,02	-25 983,42
Muut henkilösivukulut	-3 108,43	-6 882,77
<b>Poistot ja arvonalentumiset</b>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-648 021,46	-641 406,71
Liiketoiminnan muut kulut	-2 887,47	-1 916,72
<b>Liikelylijäämä (-alijäämä)</b>	<b>153 236,09</b>	<b>202 621,76</b>
<b>Rahoitustuotot ja -kulut</b>		
Muut rahoitustuotot	2,90	41,99
Muille maksetut korkokulut	-23 490,18	-22 216,21
Korvaus peruspääomasta	-25 061,68	0,00
Muut rahoituskulut	-12,00	0,00
<b>Ylijäämä (alijäämä) ennen satunn. eriä</b>	<b>104 675,13</b>	<b>180 447,54</b>
<b>Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia</b>	<b>104 675,13</b>	<b>180 447,54</b>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	9 174,50	9 174,50
<b>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</b>	<b>113 849,63</b>	<b>189 622,04</b>
<b>Liikelaitoksen tunnusluvut</b>		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,8	1,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	0,9	2,0
Voitto, %	5,2	8,8

## 2. Rahoituslaskelma

	2022	2021
<b>Toiminnan rahavirta</b>		
<b>Tulorahoitus</b>		
Liikeylijäämä	153 236,09	202 621,76
Poistot ja arvonalennukset	648 021,46	641 406,71
Rahoitustuotot ja -kulut	-48 560,96	-22 174,22
<b>Toiminnan rahavirta yht.</b>	<b>752 696,59</b>	<b>821 854,25</b>
<b>Investointien rahavirta</b>		
Investointimenot	-190 467,66	-384 125,84
<b>Investointien rahavirta yht.</b>	<b>-190 467,66</b>	<b>-384 125,84</b>
<b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>	<b>562 228,93</b>	<b>437 728,41</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>		
<b>Antolainojen muutokset</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
<b>Lainakannan muutokset</b>		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-758 292,67	-748 292,64
<b>Lainakannan muutokset yhteensä</b>	<b>-758 292,67</b>	<b>-748 292,64</b>
<b>Oman pääoman muutokset</b>	<b>0,00</b>	<b>0,00</b>
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	284,51	-126,29
Saamisten muutos kunnalta	-9 613,60	103 797,72
Saamisten muutos muilta	82 897,16	-17 843,49
Korottomien velkojen muutos kunnalta	23 820,68	1 039,33
Korottomien velkojen muutos muilta	-111 891,46	65 564,11
<b>Muut maksuvalmiuden muutokset yht.</b>	<b>-14 502,71</b>	<b>152 431,38</b>
<b>Rahoituksen rahavirta</b>	<b>-772 795,38</b>	<b>-595 861,26</b>
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-210 566,45</b>	<b>-158 132,85</b>
Rahavarat 31.12.	432 030,46	642 596,91
Rahavarat 1.1.	642 596,91	800 729,76
<b>Rahavarojen muutos</b>	<b>-210 566,45</b>	<b>-158 132,85</b>
<b>Liikelaitosten tunnusluvut</b>		
Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, €	-2 961 836	-3 315 329
Investointien tulorahoitus, %	395,2	214,0
Lainanhoitokate	1,0	1,1
Kassan riittävyys, pv	71,2	99,8
Quick ratio	0,8	0,9
Current ratio	0,8	0,9

### 3. Tase

TASE 31.1.2022	2022	2021
<b>VASTAAVAA</b>		
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>	<b>12 580 127,03</b>	<b>13 037 680,83</b>
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>	<b>12 509 127,03</b>	<b>12 966 680,83</b>
Rakennukset	10 069 982,06	10 548 625,24
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 196 507,75	2 287 399,25
Koneet ja kalusto	48 034,04	75 958,50
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	194 603,18	54 697,84
<b>Sijoitukset</b>	<b>71 000,00</b>	<b>71 000,00</b>
Muut saamiset	71 000,00	71 000,00
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>	<b>636 611,22</b>	<b>920 461,23</b>
<b>Saamiset</b>	<b>204 580,76</b>	<b>277 864,32</b>
<b>Lyhytaikaiset</b>	<b>204 580,76</b>	<b>277 864,32</b>
Myyntisaamiset	48 296,98	60 062,38
Saamiset kunnalta	124 001,26	114 387,66
Muut saamiset	32 282,52	78 414,28
Siirtosaamiset	0,00	25 000,00
<b>Rahat ja pankkisaamiset</b>	<b>432 030,46</b>	<b>642 596,91</b>
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>13 216 738,25</b>	<b>13 958 142,06</b>
<b>VASTATTAVAA</b>		
<b>OMA PÄÄOMA</b>	<b>8 972 353,99</b>	<b>8 858 504,36</b>
Peruspääoma	2 042 516,38	2 042 516,38
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 815 987,98	6 626 365,94
Tilikauden ylijäämä	113 849,63	189 622,04
<b>POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET</b>	<b>148 321,06</b>	<b>157 495,56</b>
Poistoero	148 321,06	157 495,56
<b>TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT</b>	<b>284,51</b>	<b>0,00</b>
Muiden toimeksiantojen pääomat	284,51	0,00
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>	<b>4 095 778,69</b>	<b>4 942 142,14</b>
<b>Pitkäaikainen</b>	<b>3 300 776,49</b>	<b>3 949 069,16</b>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 300 776,49	3 889 069,13
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	60 000,03
<b>Lyhytaikainen</b>	<b>795 002,20</b>	<b>993 072,98</b>
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	588 292,64	638 292,64
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	60 000,00
Ostovelat	96 644,65	220 600,07
Korottomat velat kunnilta	39 025,62	15 204,94
Muut velat	3 858,20	3 141,25
Siirtovelat	67 181,09	55 834,08
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>	<b>13 216 738,25</b>	<b>13 958 142,06</b>
Liikelaitoksen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	69,0	64,6
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	202,9	242,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	6 930	6 816
Lainakanta 31.12., 1 000 €	3 889	4 647
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	71	71

## IV Tilinpäätöksen liitetiedot

### 1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

#### **ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT**

##### ***Käyttöomaisuuden arvostus***

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 01.01.1997 kuntien siirtyessä uuteen kirjanpitokäsittelyyn. Rakennusten ja rakennelmien hankintahinnat ja näihin investointeihin saadut rahoitusosuudet selvitettiin ja tehtiin hankintahetkestä alkaen suunnitelman mukaiset poistot.

Jäännösarvot 31.12.1996 otettiin avaavan taseen 01.01.1997 alkuarvoksi ja jäljellä oleva poisto-aika otettiin poistoajaksi. Joidenkin Kalannin kunnalta siirtyneiden rakennusten hankintahintojen ja -aikojen selvittäminen lakkautetun kunnan arkistosta havaittiin liian työlääksi, ja näiden kohteiden osalta otettiin 01.01.1997 arvoksi kirjanpitoarvo 31.12.1990 ja jäljellä olevaksi poistoajaksi 10 vuotta.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on 15.11.2011 antanut uuden yleisohjeen pysyvien vastaavien hyödykkeiden suunnitelmapoistojen perusteista. Yleisohjeen mukaista poistosuunnitelmaa on noudatettava tilivuoden 2013 alusta. Lähtökohtana on poistojen tekeminen hyödykekohtaisesti varovaisuuden periaatetta noudattaen ja käyttäen mahdollisimman lyhyttä poisto-aikaa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman kokouksessaan 11.12.2012.

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelma mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa ”Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet”.

Vuoden 2017 alusta otettiin käyttöön uusi UNIT 4 Business World -käyttöomaisuuskirjanpito-ohjelma. Historiatietoja ei ollut mahdollista konvertoida vanhasta ohjelmasta, vaan hankinta-arvo, vuoden 2016 lopun arvon ja jäljellä oleva poisto-aika tallennettiin uuteen ohjelmaan. Hyödykkeet avattiin uuteen ohjelmaan ja niiden poistot jatkuvat noudattaen entisessä ohjelmassa käytettyjä poisto-aikoja.

##### ***Sijoitusten arvostus***

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

##### ***Rahoitusomaisuuden arvostus***

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

##### ***Johdannaisopimusten käsittely***

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistaroituksessa. Sopimusten ehdot on selvitetty liitteessä nro 41. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.



## 2. Tuloslaskelman liitetiedot

### 2.1 Tuloslaskelman liitetiedot

#### Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Pysyvien vastaavien hyödyke	Poistomenetelmä	Poistoaika, vanha	Poistoaika, uusille hankkeille 1.1.2013 alkaen
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet		3	5
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmat		3	3
Muut		3	3
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset			
Hallinto- ja laitosrakennukset		40	40
Hallinto- ja toimistorakennukset, kiviset	tasapoisto		40
Hallinto- ja toimistorakennukset, puiset	tasapoisto		25
Koulurakennukset, kiviset	tasapoisto		35
Koulurakennukset, puiset	tasapoisto		30
Päiväkodit, kiviset	tasapoisto		30
Päiväkodit, puiset	tasapoisto		25
Uimahallit	tasapoisto		30
Liikuntahallit	tasapoisto		35
Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	25	25
Keskuskeittiö	tasapoisto		25
Teollisuushallit	tasapoisto	10	15
Talousrakennukset			30
Varastot, kiviset	tasapoisto		30
Varastot, puiset	tasapoisto		25
Muut rakennukset	tasapoisto	20	20
Vapaa-ajan rakennukset		20	
Urheilukenttien huoltorakennukset	tasapoisto		25
Virkistysalueen mökit/saunat	tasapoisto		30
Asuinrakennukset		40	
Kerrostalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, kiviset	tasapoisto		40
Rivi- ja pientalot, puiset	tasapoisto		40
Rakennusten perusparannukset	tasapoisto		25
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Maarakenteet	tasapoisto	15	
siitä:			
Kadut	tasapoisto	20	20
Vesirakenteet	tasapoisto	20	20
siitä:			
Laivaväylät ja satama-allas	tasapoisto	30	30
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	20	15
Jätehuollon kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	15	15
Johtoverkostot ja laitteet			
Vesi- ja viemäriverkostot	tasapoisto	35	35
Koneistot	tasapoisto	10	10
Vanhainkodin lämpöjohtoverkko	tasapoisto	30	30
Kiinteistöjen kaukovalvonta	tasapoisto	10	10
Koneet ja kalusto			
Raskaat työkoneet	tasapoisto	12	12
Kuljetusvälineet	tasapoisto	5	5
Veneet	tasapoisto	8	
Rautaiset alukset	tasapoisto	8	15
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	8	8
Muut laitteet ja kalusteet			
Atk-laitteet ja -kalusteet	tasapoisto	3	3
Muu irtaimisto	tasapoisto	3	3
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	ei poistoa		
Taide-esineet	ei poistoa		

### Toimintatuotot

	2022	2021
Liikevaihto	2 018 364	2 040 698
Liiketoiminnan muut tuotot	1 171	
<b>Toimintatuotot yhteensä</b>	<b>2 019 535</b>	<b>2 040 698</b>

## 3. Tasetta koskevat liitetieto

### 3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

	Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankkeet	
Poistamaton hankintameno 01.01.2022	10 548 625,24	2 287 399,25	75 958,50	54 697,84	12 966 680,83
Lisäykset	39 256,69	11 305,63		139 905,34	190 467,66
Siirrot erien välillä					0,00
Vähennykset					0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella					0,00
Suunnitelmapoistot	-517 899,87	-102 197,13	-27 924,46		-648 021,46
<b>Poistamaton hankintameno 31.12.2022</b>	<b>10 069 982,06</b>	<b>2 196 507,75</b>	<b>48 034,04</b>	<b>194 603,18</b>	<b>12 509 127,03</b>

### Sijoitukset

	Liittymismaksusaamiset
Hankintameno 01.01.2022	71 000,0
Lisäykset	
Vähennykset	
<b>Hankintameno 31.12.2022</b>	<b>71 000,00</b>

### Pysyvien vastaavien hyödykkeet

	2022	2021
<b>Kunnan sisäiset saamiset</b>		
Myyntisaamiset	124 001,26	114 387,66
	<b>124 001,26</b>	<b>114 387,66</b>
<b>Muilta</b>		
Myyntisaamiset	48 296,98	60 062,38
Muut saamiset	32 282,52	103 414,28
	<b>80 579,50</b>	<b>163 476,66</b>
<b>Saamiset yhteensä</b>	<b>204 580,76</b>	<b>277 864,32</b>

### 3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

#### Oma pääoma

	2022	2021
Peruspääoma 01.01	2 042 516,38	2 042 516,38
muutokset tilikaudelta +/-		
<b>Peruspääoma 31.12.</b>	<b>2 042 516,38</b>	<b>2 042 516,38</b>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 01.01	6 815 987,98	6 626 365,94
muutokset tilikaudelta +/-		
<b>Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.</b>	<b>6 815 987,98</b>	<b>6 626 365,94</b>
<b>Tilikauden yli-/alijäämä</b>	<b>113 849,63</b>	<b>189 622,04</b>
<b>Oma pääoma 31.12. yhteensä</b>	<b>8 972 353,99</b>	<b>8 858 504,36</b>

#### Muut velat

	2022	2021
<b>Lyhytaikaiset muut velat</b>		
Muut velat	3 858,20	3 141,25
<b>Lyhytaikaiset muut velat yhteensä</b>	<b>3 858,20</b>	<b>3 141,25</b>

#### Siirtovelat

	2022	2021
Siirtyvät korot	7 644,43	3 995,18
Lomapalkkajaksotus	25 483,76	37 758,73
Jaksotetut erilliskorvaukset	5 974,68	5 387,25
Muut siirtovelat	28 078,22	8 692,92
<b>Siirtovelat yhteensä</b>	<b>67 181,09</b>	<b>55 834,08</b>

#### Konsernitilin limiitti

	2022	2021
Limitti kotimaiselta talletuspankilta,	300 000,00	300 000,00
josta liikelaitokset käytössä 31.12.	0,00	0,00

### 3.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

#### Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisesta pitkäaikaisesta vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	2022	2021
Kotimaiset talletuspankit	1 910 526,24	2 331 578,88
Kuntarahoitus	762 080,00	25 000,00
<b>Yhteensä</b>	<b>2 672 606,24</b>	<b>2 356 578,88</b>

### 3.4 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

#### Henkilöstön lukumäärä 31.12.2022

	31.12.2022	31.12.2021
Henkilöstö yhteensä	3,0	3,0

#### Puolueverot

Luottamushenkilöiden palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2022	2021
Laitilan Keskustan kunnallisjärjestö	0,00	8,00
SDP Kunnallisjärjestö	75,60	90,00
Uudenkaupungin Kokoomus	50,40	12,00
Uudenkaupungin Perussuomalaiset	44,70	51,50
Keskustan Kalannin-Ugin yhd.	75,60	48,00
Laitilan Ty Sampo I ry	0,00	24,00
SDP:n Laitilan yhdistys	42,00	0,00
<b>Puolueverot yhteensä</b>	<b>288,30</b>	<b>233,50</b>

## V Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

### *Luettelo tilikirjoista 2022*

Tasekirja sidottuna kirjana.

Tasetilien saldospelvitykset sidottuina kirjoina

- laskutustilien saldospelvityksen sisältäen avointen laskujen luettelot
- ostoreskontratin saldospelvitys sisältäen ostovelat toimittajittain

### *Tapahtumasarjat*

#### *UNIT4 Business World -taloushallinnon ohjelma*

TS	Kuvaus	Tapahtuma- numerosta	Tapahtuma- numeroon
10	Pääkirjatapahtumat (ei työkulkua) suorakirjaus	100001066	100001318
11	Jaksotukset	110000180	110000196
14	Pääkirjaviennit esijärjestelmistä	140000459	140000519
15	Alkutase	150000004	150000004
19	Käyttöomaisuustapahtumat	190000112	190000130
20	Toimittajalaskut	200001159	200004159
30	Vakka-Suomen Veden laskutus	30810000217	30810000267

## VI Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilintarkastusmerkintä

### TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Uusikaupunki 2. päivänä maaliskuuta 2023

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

### TILINTARKASTAJIEN MERKINTÄ:

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Uusikaupunki \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 2023

BDO Audiator Oy, Tilintarkastusyhteisö

\_\_\_\_\_